

NAŠE DELO

GLASILO DELOVNIH KOLEKTIVOV

PAPIRNICE VEVČE

PAPIRNICE KOLIČEVO

9. oktobra 1976 ob 20. uri in 55 minut

VEVČE, OKTOBER — Pestri dnevi gradnje in montaže V. papirnega stroja so v glavnem minili. Se je nekaj dela okoli zgradbe in v stranskih prostorih, stroj in dodelavni stroji pa so tu. Lep je stroj, mogočen in bleščeč. Devetega oktobra dopoldne sem se sprehodil ob njem. Z umirjeno natančnostjo so hodili ljudje — prihodnja posadka — od ene do druge skupine strojev in pregledovali zdaj sitovo skupino, zdaj natok, pa spet sušilno skupino in navijalne aparate. Vse je bilo treba kontrolirati. Nekaj dni prej so opravili zadnje pomembnejše delo; vložili so sito. Kar nekam skrivnostni so bili. Končno sem le izvedel, da nameravajo istega dne popoldne napraviti prvi poizkus — dobiti papir na stroj. Že nekaj tednov prej so poganjali »na prazno« en del stroja za drugim, da bi ugotovili, kaj je še treba preurediti, kako deluje tudi najmanjši del v konstrukciji celotnega stroja in kako se obnašajo vse merilne, kontrolne in druge precizne naprave. Skladnost delovanja posameznih delov stroja pogojuje pravilen tek celote. Tega so se že od prvega trenutka zavedali vsi, ki so sodelovali pri montaži.

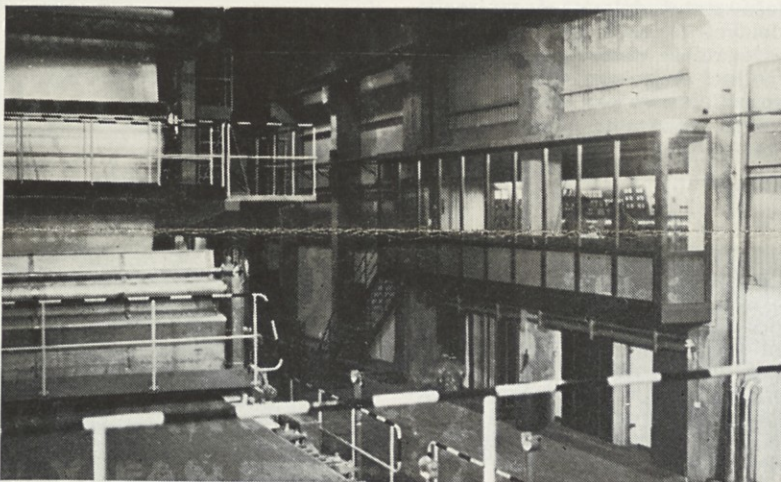
Pripravili so snov, odprli ventile in stroj je stekel. Vsakdo je bil na svojem mestu in malce s strahom, ki ga je zakril ponos, čakal, kaj bo.

Ob 20.55 je stekel papirni trak

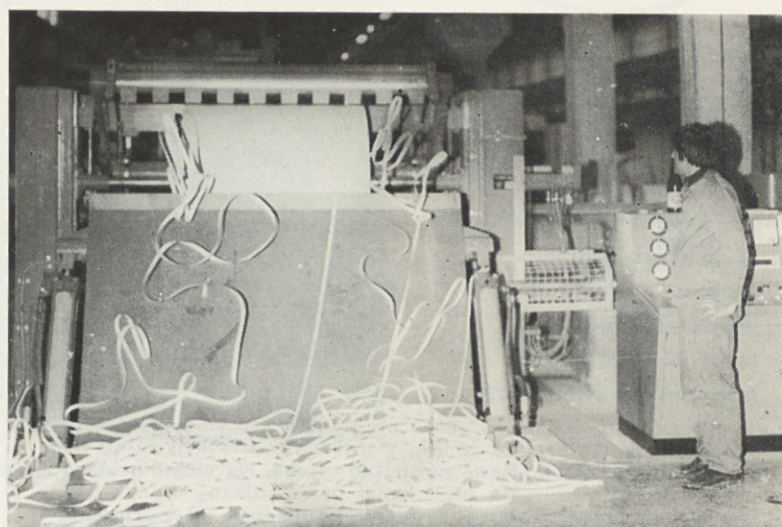
To seveda še ni bila otvoritvena proizvodnja. Le prvi poizkus v

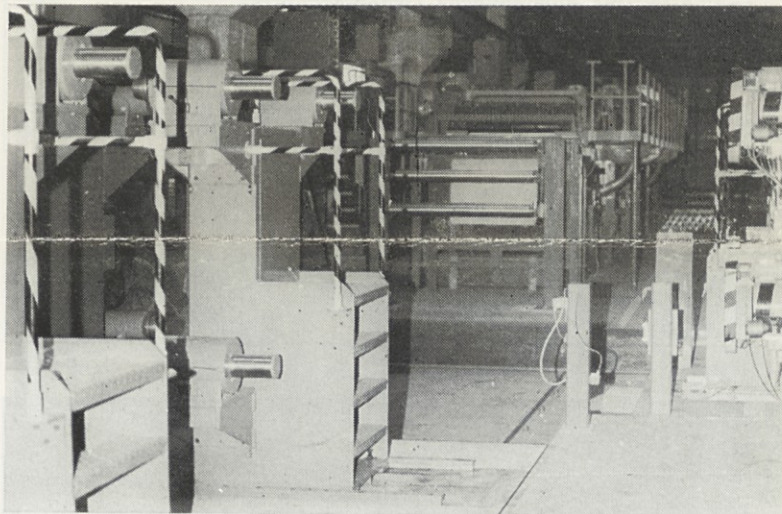
Bodoči strojevodje proučujejo komandno ploščo za avtomatsko krmiljenje

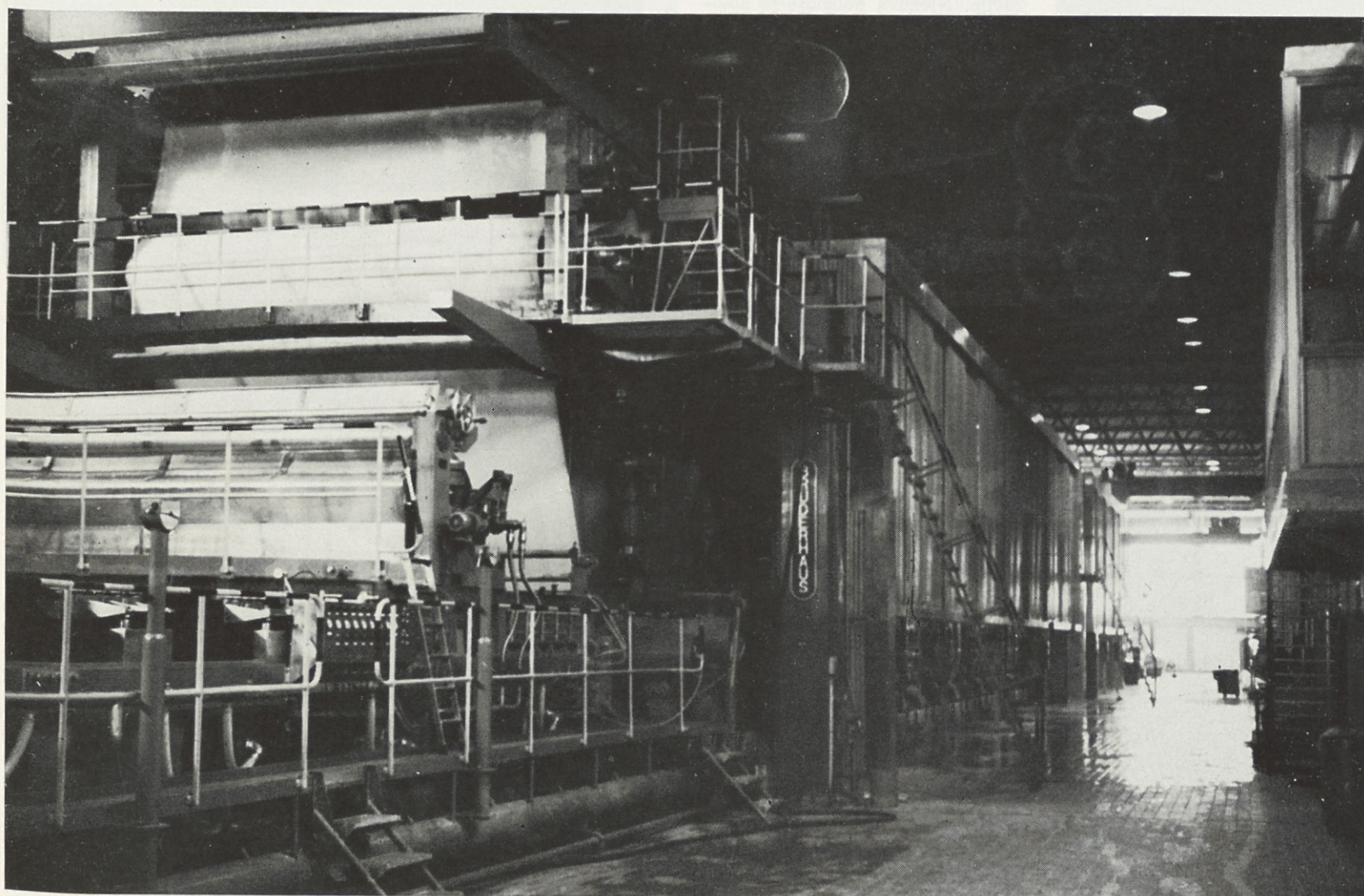
Komandna kabina z daljinskim upravljanjem — tu bo delovni prostor strojevodje

Vzdolžno rezanje papirja pri V. PS

Eden od rezalnih strojev v hali strojne dodelave pri V. PS

tišini, preizkus sam zase. Vendar pa je to dogodek, ki bo šel v zgodovino Papirnice Vevče, napisan z velikimi črkami. Doslej največja investicija v tovarni je nared. Čas in prizadevnost, strokovnost in znanje so se kosali med seboj. Saj vemo, da so se priprave začele komaj 15. 5. 1975, da smo dobili gradbeno dovoljenje šele 30. 7. 1975 in začeli z montažo 7. januarja 1976. Devetega oktobra 1976 pa je bil ob 20.55 prvi papir na stroju. Rekorden čas, dobro delo. V sam stroj, brez dodelave strojev, je bilo vgrajenih 1827 ton kovine, od velikih strojnih elementov pa tja do najpreciznejših drobnih naprav, aparatov in instrumentov.

Ko to pišem, sredi oktobra, bo preteklo še nekaj dni, morda tudi tednov in prava proizvodnja bo stekla. Verjetno v začetku ne brez težav. Upajmo pa, da bosta znanje in strokovnost papirničarjev prinesla svoje in da bomo kmalu pričali novim tonam papirja iz novega V. papirnega stroja.

In še nekaj, kar ne potrebuje komentarja. Ko sem se dan po velikem dogodku spet mudil v hali V. papirnega stroja, sem vprašal mimoidočega papirničarja, kakšen občutek so imeli ljudje, ko je stroj stekel. In je rekel: »Náš vodja, ing. Hribar, je skoraj zajokal od veselja in ponosa pa tudi pri marsikom drugem so bile oči vlažne«. — Čestitamo!

Papirnica Vevče

Gibanje proizvodnje v mesecu septembru 1976

	september 1976	φ I.—IX. 1976	φ I. 1975 = 100
klasični papirji	94,1	91,6	
premazani papirji	123,7	103,4	
skupaj:	103,5	95,4	
lesovina	105,3	111,1	
tapete	148,2	122,8	
izvoz ton	173,3	178,4	
izvoz \$	186,4	177,4	

Izkoriščanje zmogljivosti papirnih ter premaznega stroja

	september 1976	φ I.—IX. 1976	φ I. 1975
I. papirni stroj	89,7	90,2	89,9
II. papirni stroj	91,1	90,1	90,0
III. papirni stroj	89,7	86,7	86,3
IV. papirni stroj	86,7	88,1	90,1
skupaj:	89,3	88,8	89,1
premazni stroj	61,7	61,8	57,4
izmet klasič. papirjev %	11,84	14,17	11,36
izmet premazanih papirjev %	19,36	20,58	18,93

Proizvodnja papirja je bila v mesecu septembru kljub dvodnevni izpadu toplarne normalno visoka. Na višino proizvodnje sta ugodno vplivala nižji izmet in zmanjšana zaloga nedokončane proizvodnje. Izmet klasičnih papirjev je bil v primerjavi s preteklimi meseci nižji za 2,3 % in se je približal lanskoletnemu povprečju. Tudi zastoji na PS so bili na normalni višini, kolikor ne upoštevamo dvodnevne izpada toplarne.

Proizvodni načrt je obsegal okoli 40 % univerzalnih tiskarskih papirjev, od ostalih pa največ bankposta, tapetnih papirjev, kulerjev in ciklostila.

Proizvodnja premazanih papirjev je bila nadpovprečna predvsem zaradi znižanih zalog nedokončane proizvodnje, nižjega izmeta in večje proizvodnje enostransko premazanih papirjev.

Proizvodnja tapet je bila z ozirom na ugodno konjunktorno obdobje še vedno izredno visoka.

Proizvodnja lesovine je odvisna predvsem od proizvodnega načrta papirjev. Zaradi manjše proizvodnje srednjefinih papirjev je bila dokaj nizka.

Vse pravice delavskemu svetu

VEVČE, OKTOBER — Po predlogu zakona o združenem delu je določeno, da so temeljna organizacija združenega dela, delovna organizacija in sestavljena organizacija dolžne, da kot organi upravljanja oblikujejo delavski svet. Edino temeljna organizacija, ki ima manj kot 30 delavcev, ga ne oblikuje, ampak opravljajo vsi delavci funkcijo delavskega sveta.

Delavski svet temeljne organizacije sestavljajo delegati delavcev iz vseh delov delovnega procesa v tej organizaciji, njegova sestavljenost pa mora ustrezati družbeni sestavi delavcev temeljne organizacije. Poleg tega mora biti število delegatov v delavskem svetu sorazmerno številu delavcev vsakega delovnega procesa v temeljni organizaciji. Vsak delovni proces pa mora imeti vsaj enega delegata.

Delavski svet volimo enotno za celo temeljno organizacijo na osnovi kandidatne liste, ki jo potrdi in pri kateri sodeluje sindikalna organizacija. Delegate volimo v delavski svet neposredno s tajnim glasovanjem. Vsak delavec, ki je stopil v delovno organizacijo, ima pravico, da voli in da je voljen v ta organ upravljanja. Predlog določa, da ena mandatna doba člana delavskega sveta ne more biti daljša od dveh let in da nihče ne more biti voljen v delavski svet več kot dvakrat zapored. Na način, ki ga določa statut delovne organizacije, delavci lahko odpokličejo svoje delegate iz delavskega sveta temeljne organizacije. Predlog za sprožitev postopka odpoklica lahko da sindikalna organizacija.

V delavski svet temeljne organizacije ne moremo izbrati delavca, ki je kot poslovodni organ oziroma predsednik ali član kolegijskega organa za svoje delo direktno odgovoren delavskemu svetu. V delavski svet temeljne organizacije ne morejo biti voljeni tudi drugi vodstveni delavci, kot npr. pomočnik poslovodnega organa, vodje posameznih sektorjev ali drugi vodstveni delavci, ki so neposredno odgovorni delavskemu svetu.

Predlog zakona o združenem delu precizira delokrog dela delavskega sveta temeljne organizacije. Njegova dolžnost je določati predlog statuta in sprejemati druge samoupravne akte, s katerimi urejamo odnose v organizaciji. Določa tudi smernice za načrt temeljne organizacije združenega dela, elemente za zaključevanja samoupravnih sporazumov o osnovah načrtov družbenopolitičnih organizacij. Delavski svet TOZD določa poslovno politiko, sprejema načrt osnovne organizacije, potrjuje periodični obračun, zaključni obračun, izbi-

ra, imenuje in razrešuje dolžnosti izvršilnega in poslovodnega organa oziroma njegove člane. Dolžnost DS temeljne organizacije združenega dela je tudi v tem, da skrbi za pravočasno obveščanje delavcev o vprašanih, ki so pomembna za njihovo odločanje in kontrolo v temeljni organizaciji. DS daje smernice in napotila izvršilnemu in poslovodnemu organu TOZD in kontrolira njihovo delo. Obvezno mora določiti tudi načrt ukrepov vseljidske obrambe in družbene samozasčite in skrbeti za izvršitev teh ukrepov.

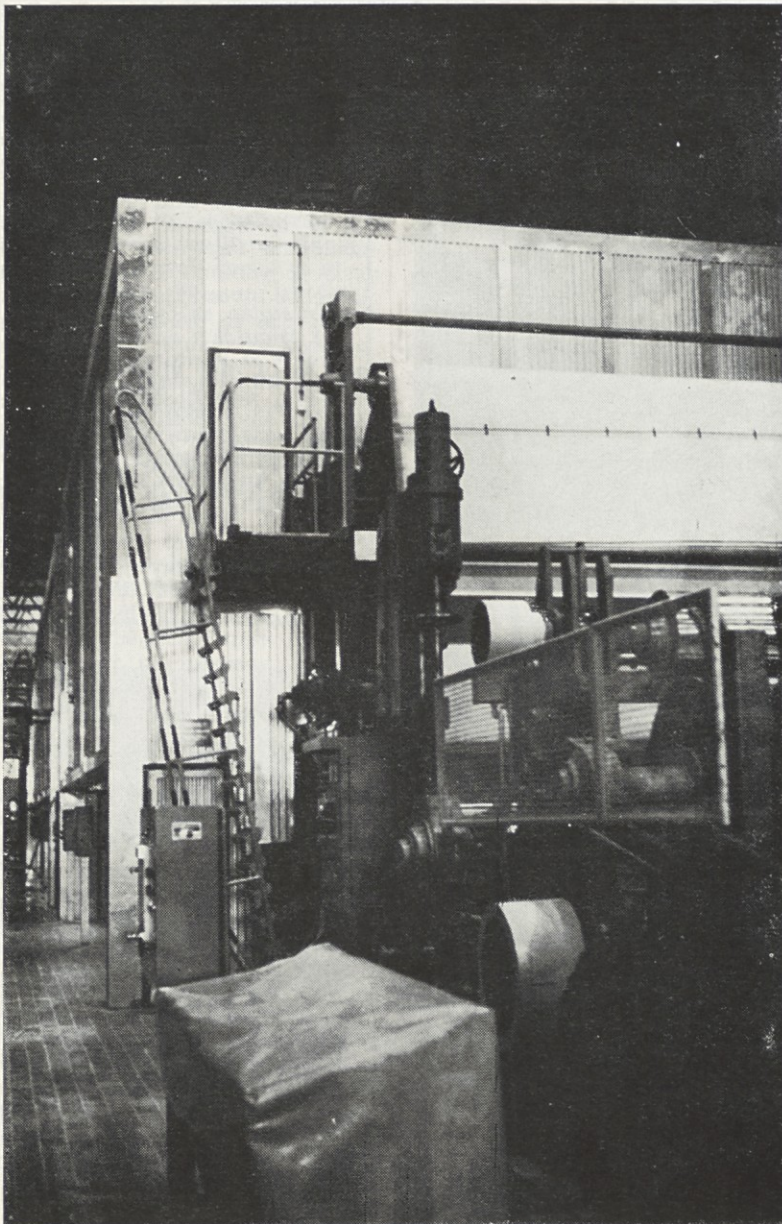
Poudariti je treba, da DS temeljne organizacije svoje dolžnosti, ki jih opravlja po ustavi in zakonu, ne more prenesti na izvršilne ali poslovodne organe. DS sprejema svoje sklepe z večino vseh delegatov, če ni drugače do-

ločeno s statutom za posamezne slučaje.

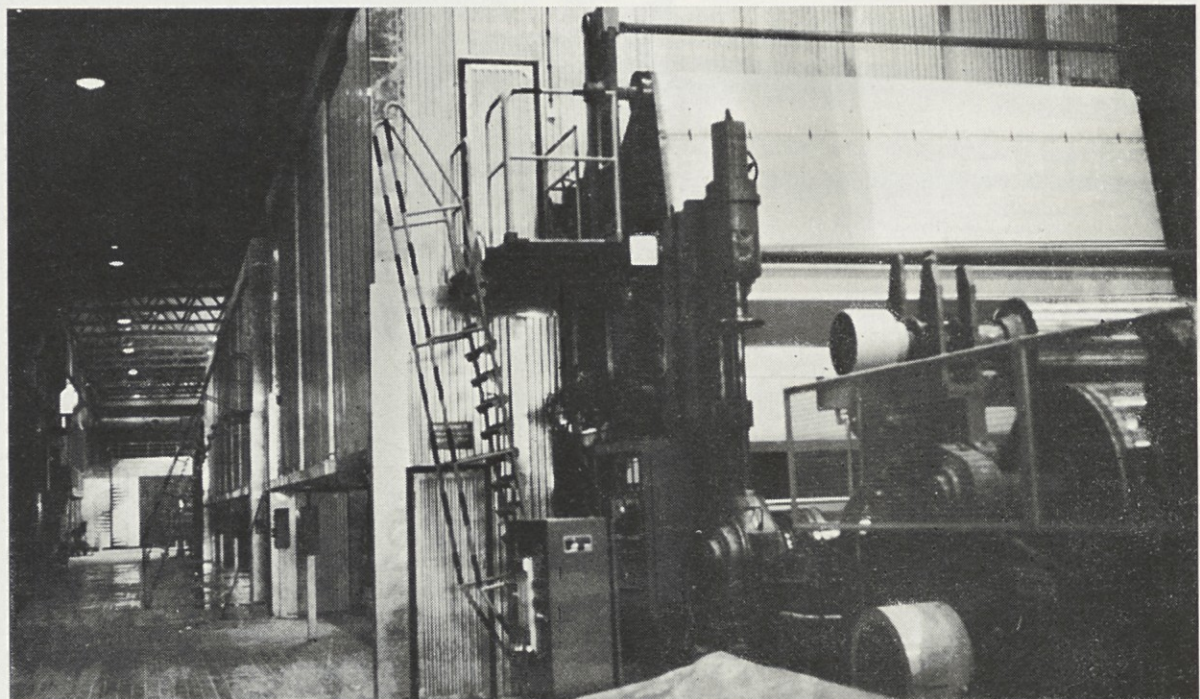
Kar se tiče delavskega sveta delovne organizacije, je natančno določeno, da ga sestavljajo delegati delavcev temeljnih organizacij in delegati delovne skupnosti, izbrani po postopku, ki je utemeljen s samoupravnim sporazumom o združevanju ali s statutom in zakonom. V DS organizacije mora imeti vsaka temeljna organizacija najmanj enega delegata, sicer pa je predvideno, da delegate izberemo sorazmerno s številom delegatov temeljnih organizacij. Kar se tiče izbire članov DS delovne organizacije, trajanja mandata, glasovanja in podobno, veljajo isti predpisi za DS delovne organizacije kot za DS temeljne organizacije. Prav tako velja podoben delokrog dela za oba DS.

1. novembra se bomo spomnili vseh padlih in drugih umrlih in z obiskom počastili spomenike in grobove

Napa (havba) pri V. PS

V. PS — od navijalnega aparata preko sušilne skupine do priprave snovi

PRED NAMAMI JE DRUGI „ZA“! - 21. NOVEMBRA

VEVČE, OKTOBER — V sredo, 29. septembra 1976, so na starejši stavbi Vzgojno-varstvenega zavoda v Vevčah odkrili spominsko ploščo, ki obeležuje začetek prvega samoprispevka za ustanavljanje, izgradnjo, dopolnitev ali razširitev šol in vzgojno-varstvenih zavodov. Na dvorišču pred stavbo VVZ Vevče se je zbralo dokajšnje število občanov. Med njimi so bili starši otrok, ki obiskujejo zavod, predstavniki družbenopolitičnih organizacij, krajevne skupnosti in drugi občani.

Po tehtnih mislih, ki jih je v svojem govoru pred odkritjem plošče izrazila upravna zavoda, tovarišica Jurčeva, je članica DS Papirnice Vevče, tovarišica Marija Jozelj, odkrila ploščo, otroci pa so udeležencem odkritja pripravili krajši kulturni spored s plesi, s recitacijami, s folklornimi in glasbenimi vložki.

Spominska plošča bo nam in našim znancem kazala, kako smo znali z združenimi sredstvi reševati težave pomanjkanja prostora, utesnenosti in skrbi za naše najmlajše. Pred petimi leti smo se odločili, da z odstotkom od naših osebnih dohodkov pripomoremo

ublažiti pomanjkanje šol in vzgojno-varstvenih zavodov.

Začetki varstva otrok v Vevčah so bili zelo skromni. Stanovanjsko stavbo, ki je bila last tovarne, so delno preuredili. V njej je bilo skraja 27 otrok. Potrebe po varstvu so naraščale, zato je naraščalo tudi število otrok v varstvu. Z leti so postali prostori pretesni, oprema v kuhinji in drugod pa nefunkcionalna. Iskali so rešitve, imeli pripravljene načrte za adaptacijo. Tedaj je bil izglasovan referendum o prvem samoprispevku. Zaprošena sredstva so prišla. Z adaptacijo sicer ni bilo novih prostorov, pač pa so bili prilagojeni pedagoškim, zdravstvenim in higijenskim zahtevam. V sosednjem stanovanjskem bloku je vevški VVZ dobil še nove prostore, kjer je dobilo prostor 130 šolskih in 40 predšolskih otrok.

Samoprispevek je odigral svojo vlogo. V Zadvoru so zgradili nov vrtec v vrednosti 157 milijonov starih dinarjev. Ta sprejme pod streho 80 otrok. V Polju so zgradili ob Rjavi cesti prizidek, ki daje zavetje 120 otrokom. Oba sta pravno priključena VVZ Vevče.

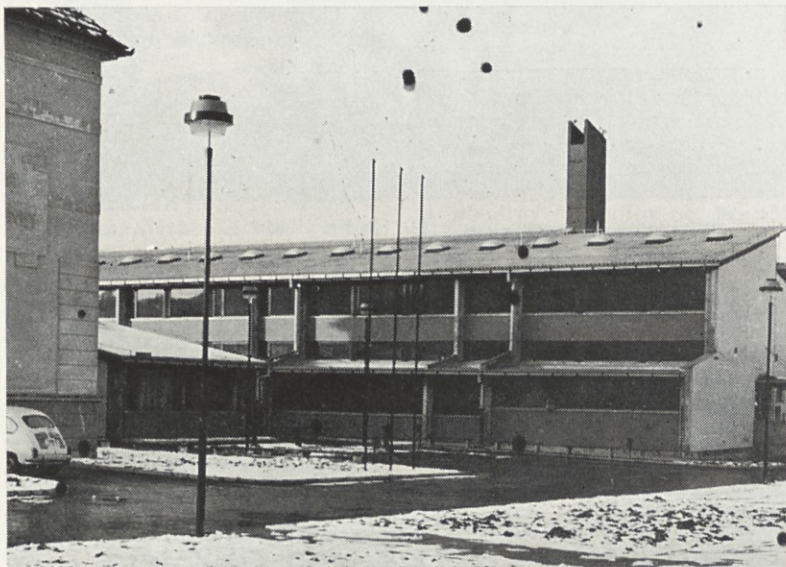
Odprli so šolo v Zalogu, letos pa tudi v Novem Polju, razširili so šolo v Sostrem. To so bile hitre rešitve, nove pridobitve, ki dokazujejo, da smo se prav odločili, ko smo izglasovali samoprispevek. Odločili smo se v dobro otrok in vseh zaposlenih staršev.

Kaj nam preostane, da naše skrbi za prihodnost mladine ne bodo prevelike? Ob uspehu, ki smo ga dosegli z zaključkom I. samoprispevka, se ne smemo in ne moremo ustaviti. Kakorkoli smo omilili stisko s sredstvi prvega samoprispevka, je nismo rešili.

Pa ne samo otroci in mladina, vzgoja in varstvo. Vse očitneje stopa pred nas tudi vprašanje osnovnega zdravstva. Zdravstvena mreža je vse prešibka za vse čakajoče, ki zgublajo ogromno število delovnih ur (ali pa prostega časa) v čakalnicah zdravstvenih domov in ambulant.

In starejši občani? Mnogi doma nimajo zadostne in primerne oskrbe zaradi stalne odsotnosti zaposlenih mlajših družinskih članov. Zato čakajo na prostorček v domu za ostarele občane. Kapacitete takih domov so premajhne, v vzhodnem delu Ljubljane pa takega doma sploh ni. (Nadaljevanje na 4. strani)

Osnovna šola Sostro

Vsega skupaj je ali bo v kratkem zgrajeno iz sredstev, ki so jih prispevali občani, in iz onih, ki so jih dodale družbenopolitične skupnosti v Ljubljani, 50 objektov: 16 osnovnih šol s telovadnicami, 3 šole brez telovadnic, 4 telovadnice ob starih osnovnih šolah, 1 vzgojna posvetovalnica, 1 vzgojni zavod posebne osnovne šole in kar 25 vzgojno-varstvenih zavodov. Do 10. septembra letos je bilo od 25 objektov osnovnih šol zgrajenih 15 v gradnji so 4, za 6 šol pa se pripravljata gradbeno-tehnična dokumentacija. Od 25 vzgojno-varstvenih zavodov jih je bilo zgrajeno 13, v gradnji so štirje, za osem pa je že skoraj vse pripravljeno. Torej bo v dogovorjenem času uresničen načrt iz prvega samoprispevka.

Če bi se pred petimi leti ne odločili za samoprispevek, vsega zgrajenega ne bi bilo ali vsaj veliko manj. Brez pomoči občanov bi toliko objektov zgradili morda v petnajstih ali v dvajsetih letih, ne pa v petih. Kaj bi to pomenilo za zaposlene starše, za produktivnost dela, za osebni ali splošni družbeni standard, si lahko predstavljamo. Vemo pa tudi, da bi nekaj tisoč otrok ne bilo deležno varstva in predšolske vzgoje, da bi se nekaj tisoč otrok stiskalo v pretesnih in neprimerenih šolskih prostorih ob večzmenem pouku brez telovadnic in drugih pripomočkov in učil, ki sodijo k vsaj kolikor toliko sodobnemu pouku.

Čeprav so bili novi objekti komaj zgrajeni, so že postali prenamajhni. Pokazalo se je, da bi morali prenekateri šoli ali vrtcu zgraditi nov prizidek, jih povečati, razširiti. Nenehno raste število varstva in vzgoje potrebnih najmlajših.

Odkritja se je udeležilo dokajšnje število občanov

Kratek program so pripravili otroci VVZ in taborniki

Recitacija ob odkritju spominske plošče pri VVZ Vevče

Članica DS Papirnice Vevče, tovarišica Marija Jozelj je odkrila spominsko ploščo

HVALEŽNI BOMO

Nekega dne nas je tetka klicala:
»Pridite hitro, zelo se mudi;
hitro tecite, ne bom vas čakala,
tu se godijo prečudne reči!

Darilo dobimo, darilo prekrasno,
še v sanjah želeli bi takega ne,
le urno, da komu ne bode prekasno,
prav dobre novice takoj naj izve.

V hiše velike se bomo selili,
v lepe prostore, kjer toplo bo vsem
in nove igračke bomo dobili,
pa to še prav kmalu, tako vam povem.

Oj, kakšno veselje za srčeca naša,
zavriskali smo in zapeli na glas.
Novica res dobra vse želje prekaša,
le kdo je pripravil darilo za nas?

In to nam je tetka povedala davi,
da vi ste darilo pripravili nam,
sklenili smo složno po naši postavi:
da bomo hvaležni vam leto in dan!

PRED NAMI JE DRUGI „ZA“! - 21. NOVEMBRA

(Nadaljevanje s 3. strani)

Predviden je dom z 200 ležišči v Polju.

Odločitev družbenopolitičnih dejavnikov o predlaganem novem referendumu za dodatni načrt je zaradi vseh teh razlogov vredna priznanja. Petdesetim objektom iz načrta za I. samoprispevek naj bi se pridružil načrt gradnje nadaljnjih 50 objektov — šol, vzgojno varstvenih zavodov, zdravstvenih domov in domov za ostarele občane. To predvideva načrt II. samoprispevka. Če natančneje razdelimo, je to 20 novih osnovnih šol, 20 VVZ, 5 objektov za osnovne zdravstvene službe in domovi za ostarele. Tako naj bi Ljubljana v naslednjih 5 letih, torej s samoprispevkom 1977 do 1981, dobila še 5400 sedežev za učence, v varstvo pa naj bi vzela še 2500 otrok.

Urejamo si svoj dom, svoj kraj, svoje mesto. Dajmo našim otrokom, strejšim občanom in šolarjem primernejše bivališče, primernejše učilnice. Ti objekti nam bodo tem bolj ljubi, čim večja bo zavest, da smo jih zgradili neposredno, z lastnim denarjem.

Točno 5 let po zglasovanju I. samoprispevka, 21. novembra 1976, bomo spet stopili na volišča. Z referendumom bomo izpovedali, ali je taka odločitev najbolj primerna, ali je smotrna, solidarnostna, ekonomsko in socialno upravičena. Menda ne bo dosti nerazgledanih posameznikov, ki bi jim bilo žal za skromni prispevek, dan v najlepše namene, za kakršne se moremo le redkokdaj izkazati.

Kaj pravijo občani?

Mimi Marolt, knjigovodja

1. Ste mati štirih sinov, ki so še vsi šoloobvezni. Kako imate sedaj urejeno varstvo, ko sta oba z možem zaposlena?

Ja, imam štiri sinove, od tega tri šoloobvezne. Ko so bili še majhni, so bili več let v varstvu v VVZ Vevče. Z leti, ko so malce odrasli in postali samostojnejši, se varujejo sami. Seveda pa hodijo še sedaj zelo radi na kosilo v vrtec. Najmlajšega pa vsak dan vozimo v varstvo k tašči.

2. Znano je, da smo na Vevčah, v Zadvoru, Zalogu, Polju in drugod na območju Ljubljane zgradili več VVZ, šol, telovadnic itd. iz sredstev, ki so jih občani zbrali iz samoprispevka 71—76. Kaj pravite k II. samoprispevku?

Potrebe po varstvu otrok oziroma še povečanju števila objektov za sodobnejši pouk šoloobveznih otrok vsako leto naraščajo. Za uresničitev teh ciljev pa poteka že od leta 1971 akcija zbiranja sredstev delovnih ljudi in občanov, za katera so se na referendumu v ljubljanski regiji odločili z veliko večino. Vendar

vsem potrebam še ni zadoščeno, zato prav te dni poteka družbena akcija za samoprispevek II. Uspeli referendum bo omogočil z zbranimi sredstvi krajanov, sredstvi interesnih in družbenopolitičnih skupnosti zgraditi 49 objektov VVZ, telovadnic, prizidkov in domov za starejše občane. Menim, da je samoprispevek II, potreben za nadaljnjo izgradnjo osnovnih šol, več kot nujen, saj bo le-ta v prihodnje omogočal posodobitve pouka, katerega vrh bosta v bližnji prihodnosti enozimski pouk in »celodnevna šola«. »Celodnevna šola« pa pomeni razbremenitev za starše, otrokom pa omogoča docela sproščenost po njihovem prihodu iz šole domov, saj jim napisane naloge, obvladanje učne snovi omogočata popoldansko rekreacijo v igrah in športni dejavnosti. Zato menim, da bomo vsi starši, kot tudi ostali 21. novembra 1976 glasovali — ZA.

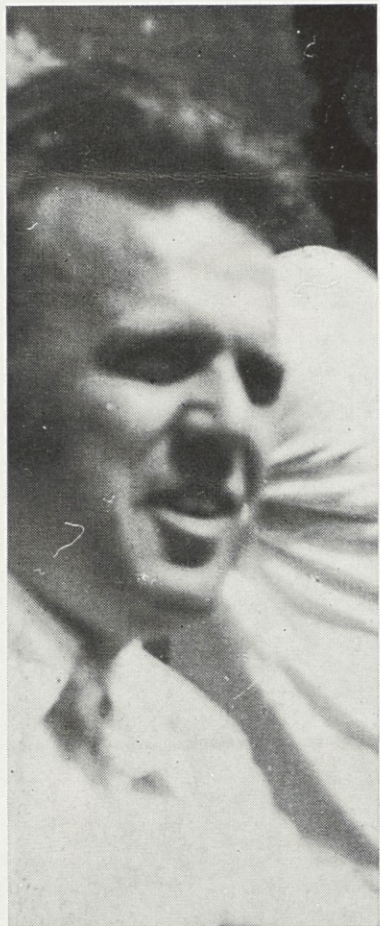
3. Če boste 21. novembra glasovali ZA, o čemer sem prepričan, ali vam bo žal za tistih par tisočakov, ki jih boste žrtvovali, če bo referendum uspel?

NE BO.

Ivo Avbelj, sekretar OOKZ

1. Kakšno je tvoje mnenje o novem samoprispevku?

Prvi samoprispevek je dal izredne izide. Izpričal je solidarnost občanov mesta Ljubljane

Ivo Avbelj, sekretar OOKZ

pri reševanju perečih problemov. Znano je, da toliko, kot se je in se še bo zgradilo iz samoprispevka, ne bi bilo mogoče zgraditi v več kot desetletju.

S samoprispevkom II pa smo rešili, boljše rečeno ublažili smo del naših potreb, zato je izglasovanje samoprispevka II življenjska nujna nas vseh in tudi moralna obveza do naših otrok ter starejših občanov, ki so potrebni pomoči.

2. Kako ocenjuješ novi načrt zlasti osnovnega zdravstva in domov za ostarele?

Menim, da je načrt v okviru možnosti in predvidenih sredstev in sedanjih potreb zelo dober. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da načrt del v naši občini predvideva prelivanje sredstev iz drugih občin za okrog 7 milijard S dinarjev. Prav je, da se s tem načrtom delno urejuje osnovno

zdravstveno varstvo, še posebej pa tudi varstvo in pomoč našim ostarelim občanom. Mislim, da smo dolžni aktivno podpreti akcijo in glasovati za novi samoprispevek, ker s tem omogočamo boljše pogoje velikemu številu občanov našega mesta.

Z glasovanjem za samoprispevek pa bomo ponovno izrazili svoje zaupanje našemu samoupravnemu socializmu.

Ivka Peternel, tajnica direktorja

1. Stanujete v skoraj neposredni bližini nove osnovne šole v Novem Polju. Kakšen se vam zdi objekt?

Res stanujem le par minut stran od novozgrajene šole v Novem Polju. Ze sama lokacija se mi zdi izredno posrečeno izbrana. Moderni, pritlični objekt se lepo vključuje v okolico, možna pa je še nadaljnja razširitev šole,

Ivka Peternel

na kar v prihodnosti tudi računajo.

2. Ali sta se živahnost in življenje v Novem Polju kaj spremenila, odkar vsak dan videte šolarje prihajati in odhajati?

Otroški živčav, ki traja skozi celo šolsko leto, je zdaj na poti mimo nas občutno manjši. Prej so vsak dan odhajale množice otrok iz Novega Polja v šolo v Polje. Zdaj pa vsi ti hodijo v šolo v neposredni bližini doma. To je brez dvoma ugodno, saj gre za otroke prvih štirih razredov osemletke, za katere so starši zdaj bolj brez skrbi, ker ne hodijo vsak dan po prometnih cestah proti Polju.

3. Nova šola je zrasla iz samoprispevka 71—76. Kaj pravite o novem samoprispevku vi sami in kakšnega mnenja so ljudje?

V našem kraju je bilo v zadnjih nekaj letih zgrajenih veliko novih hiš, število prebivalcev se je zelo povečalo. Veliko je med njimi mladih družin, ki imajo šoloobvezne otroke, zato je bila gradnja nove šole na našem področju res nujno potrebna.

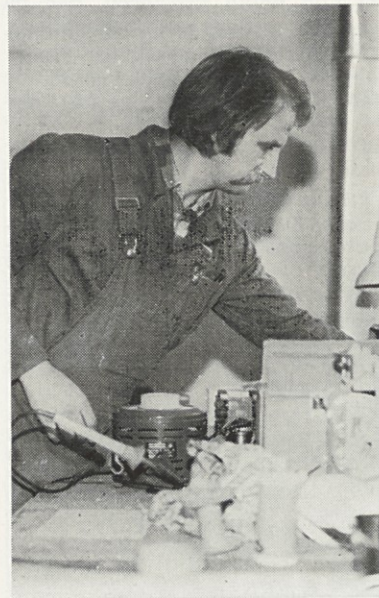
Zdi se mi, da je prav vsaka družina, ki ima šoloobvezne otroke, kakor tudi celotna skupnost veliko pridobila z izgradnjo objektov iz samoprispevka 1971 do 1976. Zelo pozitivno je to, da so javnosti v vpogled podatki, kako so bila porabljena sredstva iz samoprispevka.

O tem, ali bi bil novi samoprispevek potreben ali ne, sploh ne razmišljam, saj smo že z dosedanjim veliko pridobili. Vsakome sečni prispevek, ki ga kar mimogrede pogrešamo, vendarle v končni obliki predstavlja korist naših šolarjev in naše skupnosti. In zdi se mi, da tako misli večina vseh delovnih ljudi.

Franc Košir, vzdrževalec merilnih naprav

1. Ti si predsednik KS Zadvor. V vaši krajevni skupnosti ste zgradili vrtec in šolo iz samoprispevka I. Kaj pravijo ljudje o tem in kaj mislijo o II. samoprispevku, o katerem so verjetno že obveščeni?

Res je, I. samoprispevek je v naši KS rodil najlepše sadove: dobili smo nov vrtec za 70 otrok in novo šolo. Krajanji smo vsekakor zadovoljni s to pridobitvijo. Pokazalo pa se je, da je za

Franc Košir

sedanje razmere vrtec še premajhen. Ker pa je v drugih predelih občine in mesta še več otrok, ki so brez organiziranega varstva, se zavedamo, da so v drugem samoprispevku oni na vrsti.

O novem samoprispevku prevlačuje mnenje, da je to res najbolj samoupravna pot, kar pa bomo dokazali 21. novembra letos, ko bomo glasovali ZA II. samoprispevek.

2. Tvoje osebno mnenje?

Moje osebno mnenje pa je tako: z denarjem, ki ga bomo prispevali, si vsak posameznik ne bo ogrozil svojega življenjskega standarda, družba pa bo bogatejša za 100 objektov, ki bodo pomnik kasnejšim rodovom.

Franc Ambrož, predsednik sindikata

1. Kakšno je tvoje mnenje o novem samoprispevku?

Mnenja sem, da so družbenopolitične organizacije in skupnosti za izobraževanje ter ostali forumi ravnali pravilno, ko so se odločili za samoprispevek II. Pri samoprispevku se mi zdi najbolj pomembno to, da se ljudje sami odločajo in izbirajo načrt izgradnje tako pomembnih objektov. V prvem petletnem načrtu smo že

Franc Ambrož

napredovali, vendar se je pokazalo, da pri tako hitrem porastu prebivalstva dograjeni objekti ne zadovoljujejo vseh potreb prebivalstva na območju mesta Ljubljane. Zato je prav, da s samoprispevkom nadaljujemo in se enoglasno odločamo za samoprispevek II.

2. Kako ocenjuješ novi načrt zlasti osnovnega zdravstva in domov za ostarele?

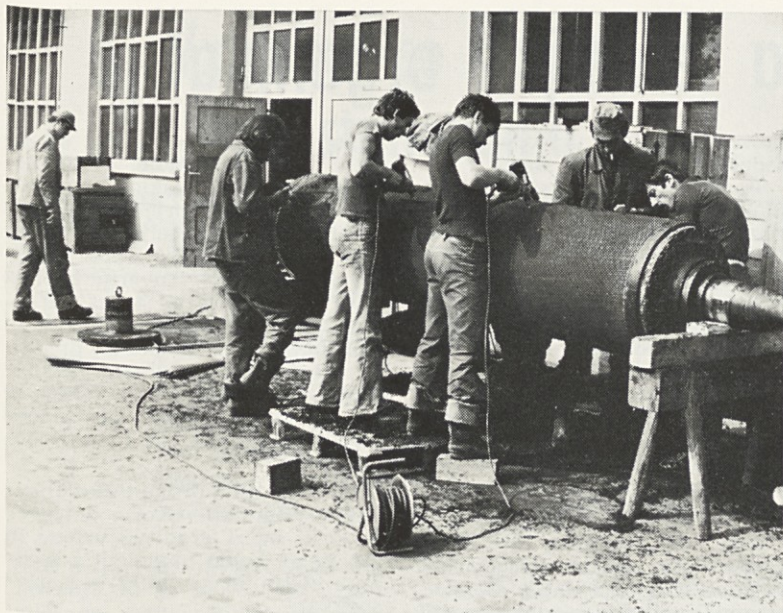
Po vojni smo na ljubljanskem območju zgradili precej zdravstvenih domov. Prav tako kakor vrtci in osnovne šole so tudi zdravstveni domovi postali pretesni in slabo opremljeni. Samo Klinični center v Ljubljani, s katerim smo pridobili ogromno, ne more zagotoviti dobrega zdravstvenega stanja, saj vemo, da je dobro zdravstveno stanje odvisno prav od ambulantnega zdravljenja po zdravstvenih domovih. Zato se mi zdi prav in mi je všeč, da so v načrt samoprispevka II vključeni tudi zdravstveni domovi. Za ostarele občane je znano, da nekateri bolj životarijo kot živijo v raznih neurejenih stanovanjskih in gmočnih razmerah. Zato je gradnja domov za ostarele zelo potrebna, saj bo prenekateremu našemu starejšemu občanu nudila topel dom in socialno varnost na jesen njihovega življenja.

Marija Marolt

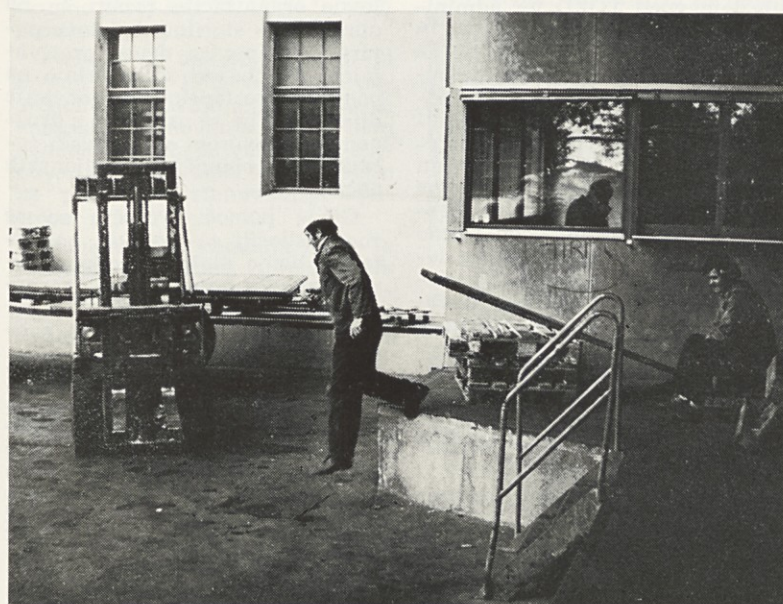
Pogled na vzhodni del Vevč. V ospredju VVZ Vevče z igriščem

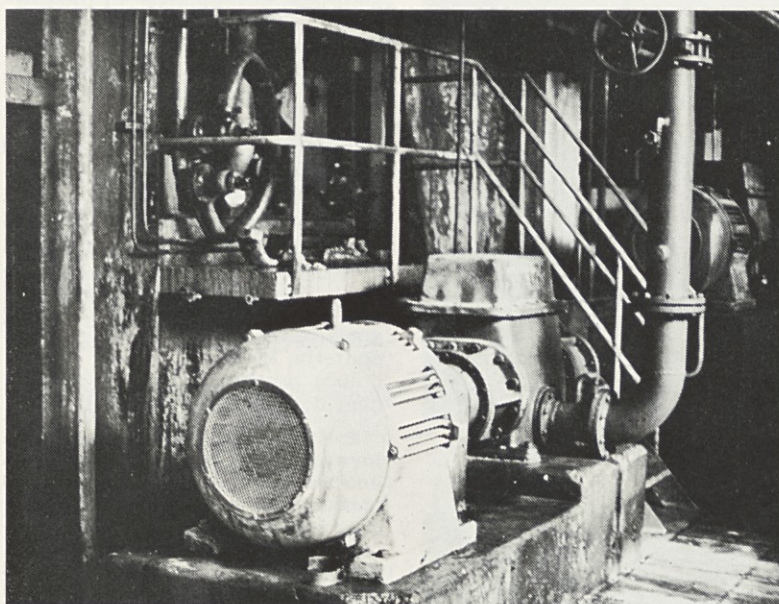
Čiščenje sesalnega valja pred ključavničarsko delavnico v času remonta KS II

Stane Cerar pri razstavnici starega kamna v lesobrusnici

V skladišču gotovih izdelkov je vedno živahno

Detajl iz spodnjega dela II. kartonskega stroja

Ustanavljajo posebno izobraževalno skupnost

VEVČE, OKTOBER — V obdobju dveh let je bilo že več akcijskih sestankov, na katerih so razpravljali o ustanovitvi posebne izobraževalne skupnosti za papirno, grafično in grafično-predelovalno industrijo ter založništvo in časopisno dejavnost. 29. septembra 1976 je bila v prostorih Gospodarske zbornice Slovenije 1. seja iniciativnega odbora za ustanovitev PIS. Prisotnih je bilo enajst članov odbora iz posameznih organizacij združenega dela in izobraževalnih ustanov. Seje so se udeležili tudi trije člani Gospodarske zbornice in predstavnik Izobraževalne skupnosti Slovenije.

Pogovorili so se o pomenu ustanavljanja posebnih izobraževalnih skupnosti in o pripravah, ki jih je treba izvršiti za ustanovno skupščino. Navzoči so izrazili dvom, da bi bilo možno izvršiti ustanovitev PIS še v letu 1976.

Za predsednika iniciativnega odbora je bil izvoljen ing. Marjan Cerne, ravnatelj Solskega centra tiska in papirja. Pojasnil je, da je treba za ustanovitev skupnosti pripraviti samoupravni sporazum, statutarni sklep, poslovnik o delu skupščine in načrt.

Ko bodo dobili podatke, koliko finančnih sredstev prispeva za izobraževanje papirna in grafična industrija, predelovalna industrija in založništvo, bo odbor nadaljeval delo.

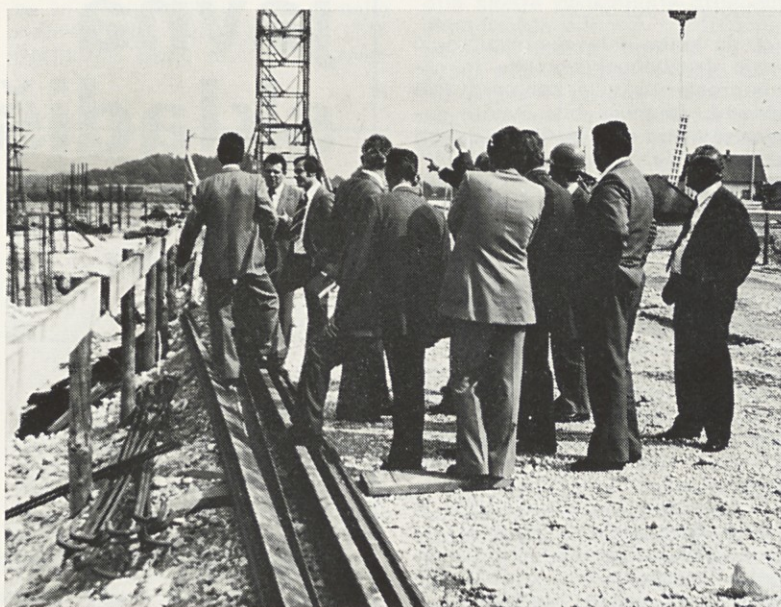
S. R.

Obisk na Količevem

KOLIČEVO, SEPTEMBER — V drugi polovici septembra letos je občino Domžale obiskala delegacija Skupščine mesta Ljubljana. Po razgovoru s predstavniki občinskih družbenopolitičnih organizacij je obiskala tudi Papirnico Količevo. Gostje so si ogledali tovarniške obrate in gradbišče novega kartonskega stroja. Pogovor s člani političnega aktiva je potekal v smislu razvojnega načrta naše organizacije združenega dela, nadalje o sodelovanju med Papirnico Količevo in KTL ter o ustavnosti organiziranosti Papirnice Količevo.

Delegacijo je še posebno zanimalo stališče Papirnice Količevo o sodelovanju med domžalsko in ljubljanskimi občinami.

Fotografije: Nada Klešnik

Ogled gradbišča KS III.

Seji je prisostvoval tudi predsednik KPO tov. Franc Zupančič

Tov. Vinko Hafner med predstavniki Papirnice Količevo, predstavniki občine Domžale in predstavniki družbenopolitičnih organizacij mesta Ljubljane

Za Posočje — dobra odločitev

VEVČE, OKTOBER — Solidarnost in nujno pomoč prebivalcem Posočja, ki jih je zadela naravna nesreča, so razumeli tudi člani kolektiva v Papirnici Vevče. Na zborih delavcev prve dni t. m. so se odločili, da bodo za udeležitev potresa darovali sredstva v višini enodnevnega zaslužka. Ta vsota pa ne bo odposlana direktno kot denar, ampak so darilo spremenili v tapete. Poslali bodo 5000 rolic tapet, ki bodo v novozgrajenih stanovanjskih objektih kot nalašč služile za oblogo okrog 25.000 m² sten-skih površin.

Kot je slišati, je bilo darilo dobrodošlo in zelo dobro sprejeto.

Srečanje koliških upokoјencev

KOLIČEVO, OKTOBRA — Sindikalna organizacija je tudi letos pripravila tradicionalno srečanje bivših članov našega delovnega kolektiva. Čeprav vreme ni bilo najbolj naklonjeno našemu namenu, se je 1. oktobra pred vhodom v tovarno zbralo kar lepo število udeležencev. Smisel srečanja je v tem, da se ponovno oživi spomin na tovarno, na prijetne in nekoliko manj prijetne trenutke minulih let. Tokrat smo se odpeljali do tehničnega muzeja Bistra pri Vrhniki (op. p.: tudi sama sem bila zraven, čeprav po letih tjakaj še

ne sodim), nadaljevali in zaključili pa smo pot v prijetnem zavetju Iškega Vintgarja ob dobri kapljici in srbskih posebnostih na žaru. Najbolj navdušeni so se celo zavrteli ob zvokih harmonike, ki daje takšnim srečanjem še poseben izraz.

Bilo je prijetno. To bi gotovo pritrtili tudi sami udeleženci. Popoldne je minilo prehitro, saj bi se lahko pogovarjali ure in ure, snovi pa ne bi zmanjkalo. Sicer pa — čemu bi toliko govorili. Pogledjmo raje fotografije!

Nada Klešnik

Upokoјenci so si ogledali muzej v gradu Bistra

Ustavili so se v Iškem Vintgarju. Na sliki: Valček na željo še vedno navdušene plesalke

Odločitev za temeljne organizacije

VEVČE, OKTOBER — Med 5. in 11. oktobrom so delavci vseh obratov in služb Papirnice Vevče na zborih odločali o prihodnji samoupravni organiziranosti v delovni organizaciji, o načrtu graditve vrtcev in šol na območju ljubljanskih občin, o dopolnitvi statuta, o pomoči Posočju in o samoupravnem sporazumu glede pokrivanja izgube železniškega gospodarstva.

Za prihodnji razvoj notranjih odnosov in položaj delovnih ljudi v podjetju je bila brez dvoma najpomembnejša prva točka dnevnega reda. Zbori delavcev so obravnavali predlog komisije za pripravo prihodnje organiziranosti OZD, ki je bil predhodno razdeljen vsem delavcem. Predlog komisije je bil izid enoletnega dela omenjene komisije, ki se je sestala na dvanajstih sejah.

Naloga komisij je bila pripraviti predlog, kako uskladiti samoupravno organiziranost naše delovne organizacije z ustavnimi določbami in predvsem z določbami osnutka zakona o združenem delu, ki bo sprejet proti koncu novembra. Osrednji cilj nove organiziranosti je doseči, da upravljanje v imenu delavcev poraste v upravljanje delavcev samih. Komisija je pri izdelavi predloga izhajala predvsem iz konkretnega položaja v naši delovni organizaciji ob upoštevanju treh pogojev za organiziranje TOZD v nekem delu podjetja, ki jih na podlagi Ustave določa osnutek zakona o združenem delu. Ti trije pogoji so:

1. da je neki del podjetja delovna celota, kar pomeni, da so delavci neposredno povezani z enotnim delovnim procesom, pri delu med seboj odvisni in dosega skupen učinek dela (izdelek ali storitev),

2. da je mogoče učinek skupnega dela delavcev v tem delu podjetja samostojno izraziti kot vrednost v delovni organizaciji in na trgu, tako da je TOZD sposobna ustvarjati celotni prihodek in pridobivati dohodek,

3. da lahko delavci uresničujejo svoje družbenoekonomske in samoupravne pravice, kar predvsem pomeni, da mora biti število delavcev v tem delu podjetja dovolj veliko, da lahko izvolijo svoje delegacije v organe upravljanja delovne organizacije in SOZD ter v skupščine občine in samoupravnih interesnih skupnosti.

Izhajajoč iz teh treh pogojev in iz analiziranja delovnih procesov v tovarni je komisija ugotovila, da se je položaj od leta 1973, ko smo ugotovili, da v Papirnici Vevče še ni pogojev za organiziranje TOZD, bistveno spremenil. V tem času je začel delati obrat za proizvodnjo tapet, ki je zaključena delovna celota in proizvaja izdelek drugačne vrste kot obrat za proizvodnjo papirja. Poleg tega se da dosežke njegovega dela samostojno izraziti na trgu in zato tudi ugotovljati celotni prihodek in dohodek tega obrata. Število delavcev pa je tudi dovolj veliko, da lahko izvolijo vse ustrezne delegacije.

V letošnjem letu smo zgradili V. papirni stroj, ki je prav tako povsem samostojna tovarna z enotnim delovnim procesom, možnostjo ugotavljanja celotnega prihodka in dohodka ter z zadostnim številom delavcev. Bil je sicer pomislek, da proizvajata stara proizvodnja in novi V. PS enak končni izdelek, ki ga ni mogoče ločeno prodajati. Vendar pa je nazadnje zmagalo mnenje, da ima V. PS vse pogoje za organiziranje TOZD. To mnenje je še podkrepila določba zakona o vlaganju tujih oseb v domače OZD, po kateri mora domača OZD, v katero so vložena sredstva, v svojih poslovnih knjigah posebej izkazovati dohodek iz skupnega poslovanja, če je v pogodbi o vložitvi določeno, da je tuji pogodbenik udeležen pri dohodku iz skupnega poslovanja. Ker je nemški partner vložil v V. PS 5.000.000 DM svojega kapitala, po pogodbi pa ima pravico do ustreznega deleža pri dohodku, bomo morali že iz tega razloga posebej

ugotavljati celotni prihodek in dohodek V. papirnega stroja.

Stara proizvodnja papirja (brusilnica, I., II., III. in IV. PS, premaz, RIP in dodelava) je prav tako delovna celota, saj so delavci teh enot zaradi prepletenosti proizvodnih procesov med seboj odvisni, imajo skupno dodelavo in proizvodnjo lesovine, dosega pa tudi skupen učinek dela, ki gre v prodajo na tržišče. Zato tudi ni nobenega problema pri ugotavljanju celotnega prihodka in dohodka. Število delavcev pa je od vseh treh predvidenih TOZD v stari proizvodnji največje.

Tako je komisija pripravila predlog za organiziranje treh TOZD v Papirnici Vevče. Delavci, ki niso vključeni v posamezne TOZD, ker opravljajo določena strokovna dela skupnega pomena za uspešno opravljanje proizvodnih dejavnosti TOZD ter administrativno-strokovna, pomožna in druga dela skupnega pomena za TOZD pa naj bi oblikovali delovne skupnosti. Komisija je predlagala, da se oblikujejo štiri delovne skupnosti: Energetika, Vzdrževanje, Skupne službe in Družbeni standard. Ob dilemi, ali ima Energetika pogoje za organiziranje TOZD ali jih nima, je končno prevladalo mnenje, da gre za dejavnost, ki ji potrebuje TOZD v delovni organizaciji narekujejo obseg in ki ne proizvaja končnega izdelka za tržišče. Isto velja tudi za vzdrževanje, kjer ne gre za doseganje dohodka, temveč je ekonomski interes TOZD in delovne organizacije v tem, da je potreba po popravih čim manjša.

Predlog komisije za organiziranje treh TOZD in štirih delovnih skupnosti v delovni organizaciji, so zbori delavcev potrdili. V stari proizvodnji, na V. PS in v obratu

tapet so delavci ugotovili, da izpolnjujejo vse pogoje, ki jih določa zakon in so v skladu z ustavno obveznostjo sprejeli sklep, da se organizirajo temeljne organizacije združenega dela: Tovarna papirja JANEZIJA, Tovarna papirja VEVČE in Tovarna tapet VETA. Imena še niso dokončna, ker še ni zaključen javni razpis za predloge imen TOZD. Začasni pooblaščenca za podpisovanje TOZD so Dušan Kogej, dipl. ing., Janez Hriber, dipl. ing. in Ivan Bogovič, ing.

Po obravnavi druge točke dnevnega reda so zbori delavcev odobrili načrt graditve vrtcev in šol, ki ga bomo uresničili s sredstvi, zbranimi v obliki samopripevka.

Nadalje so zbori delavcev sprejeli spremembe in dopolnitve statuta, po katerih se dejavnost delovne organizacije razširi še na upravljanje storitev dodelave papirja in tapet za druge proizvajalce, določbe, ki se nanašajo na pogoje in postopek za imenovanje direktorja, pa se uskladijo z družbenim dogovorom o kadrovski politiki na območju ljubljanskih občin.

Glede pomoči Posočju so se zbori odločili za predlog, po katerem bomo štabu za odpravljanje posledic potresa dali na razpolago 5.000 rolic tapet za opremo montažnih hiš namesto enodnevnega zaslužka.

Potem ko so bili zbori informirani o predlogu samoupravnega sporazuma za pokrivanje izgub železniškega gospodarstva, so sklenili, da pred sprejemom tega sporazuma zahtevamo pojasnilo od izvršnega sveta, kaj je sklenil za preusmeritev tovarnega prometa s cest na železnico.

J. M.

javna skladišča

Organizacija združenega dela BTC »JAVNA SKLADIŠČA«

LJUBLJANA, Šmartinska 152 — Tel. 43 322

s TOZD

Skladišča Ljubljana, Šmartinska 152

Skladišča Novo mesto, Ljubljanska 27

Blagovno transportni center Ljubljana, Šmartinska 152

Restavracija Ljubljana, Šmartinska 152

opravlja

KVALITETNO, HITRO IN POCENI

- vse posle javnih carinskih skladišč,
- skladiščenje in hrambo blaga v zaprtih skladiščih in odprtih skladiščnih prostorih,
- vse storitve prek sodobno urejenega in z najsodobnejšo mehanizacijo opremljenega kontejnerskega terminala,
- nakladanje, razkladanje in prekladanje blaga tudi z najsodobnejšo mehanizacijo,
- storitve z avtodvigali do 20 ton obremenitve,
- prevoz blaga s tovarnimi avtomobili,
- izdelovanje transportne embalaže in palet

S POSLOVNIM SODELOVANJEM SE BOSTE O SOLIDNOSTI OPRAVLJENIH STORITEV PREPRIČALI SAMI!

Letošnji obisk gledališč

VEVČE, OKTOBER — Zanimanje za gledališče med kolektivom raste iz leta v leto. Letos so vpisovali abonmaje skoraj vsi stari naročniki, precej pa je tudi novih. Naročenih in izdanih je bilo 105 abonmajskih kart za Mestno gledališče ljubljansko, 28 za Opero SNG in 20 za Dramo.

Gre pa tudi za preusmeritev

predstav v domačo dvorano, ki je bila že pred preteklo sezono okusno in z majhnimi izjemami funkcionalno preurejena. Žal Vevčani dvorane ob gostovanjih ne zasedejo. Kako približevati kulturo ljudem v domačem kraju, je še vedno odprto vprašanje, če upoštevamo, da so gostujoči ansambli precej draga stvar.

Vztrajno se borimo za stanovanja

VEVČE, OKTOBER — Na razpis za najemna stanovanja, ki jih gradijo v Zalogu in nam jih bo prodajalec izročil predvidoma v novembru, se je prijavilo veliko prosilcev, nekaj tudi takšnih, katerim zaradi premajhne zaposlitvene

dobe v naši OZD po veljavnem Samoupravnem sporazumu o stanovanjskih razmerjih ni mogoče dodeliti najemnega stanovanja.

Za posamezne vrste stanovanj, le-teh je 13, se je prijavilo naslednje število prosilcev:

število	vrsta stanovanja	prosilci	%
2	trosobna stanovanja	4	8,0
1	dvoipol sobno stanovanje	6	12,0
6	dvosobna stanovanja	18	36,0
4	enosobna stanovanja	22	44,0

V prijavi so navedli vrsto stanovanja, ki ga želijo. Mnogi prosilci za večje stanovanje se v skrajnem primeru odločajo tudi za pridobitev enosobnega. Tako se je odločilo še 10 prosilcev, skupno torej kar 32, tj. 64% vseh prosilcev.

Podatki iz ankete, ki smo jo izvedli v letu 1975, se skoraj popolnoma pokrivajo s prošnjami za enosobna stanovanja. Zato nam podatek potreb po enosobnih stanovanjih lahko služi kot izhodišče za prihodnje stanovanjske potrebe.

Stanovanjska komisija, ki so jo sestavljali 3 člani (predstavniki sindikata, član Odbora za družbeni standard in predstavnik stanovanjske enote), je svoje delo kljub velikemu številu prosilcev dobro opravila. Člani komisije so nekaj naših delovnih tovarišev, ki živijo s svojimi družinami v nemogočih stanovanjskih razmerah, predlagali za uvrstitev na prednostno listo.

Na osnovi podatkov stanovanjske komisije bodo prosilci stanovanj točkovani po veljavnem samoupravnem sporazumu.

Stanovanja bodo prejeli:

1. prosilci, ki bodo zbrali največje število točk,

2. prosilci na prednostni listi (kolikor ne dosežejo točk za dodelitev najemnega stanovanja) z dodelitvijo najemnih stanovanj brez razpisa, toda v skladu z že sprejetim sklepom Odbora za družbeni standard,

3. prosta najemna stanovanja po preselitvi v Zalog pa zopet upravičeni prosilci na osnovi točkovanja.

Predvidevamo, da bomo na ta način rešili okrog 20 ali več stanovanjskih problemov. Vsekakor ne bo mogoče zadovoljiti vseh, toda načrt stanovanjske graditve predvideva tudi v letu 1977 nov nakup stanovanj.

V naši OZD se dobro zavedamo, da je stanovanje kot trajna ekonomska in socialna dobrina eno osnovnih elementov življenjske ravnosti. Pomembno pa je tudi dejstvo, da se v stanovanjskem gospodarstvu vse bolj uveljavlja ekonomsko načelo, ki pravi, da skrbi za stanovanje porabnik sam,

kakor tudi načelo solidarnosti s tem, da OZD pomaga članom delovne skupnosti, ki zaradi nizkega osebnega dohodka ne zmorejo urediti stanovanjskega vprašanja.

Pri sedanjem razpisu za najemna stanovanja se je pokazalo, da prosilci ne varčujejo kljub ugodnostim takšnega varčevanja. Vse zaposlene, ki želijo rešiti svoj stanovanjski problem bodisi s pridobitvijo najemnega stanovanja ali z nakupom stanovanja, vabimo, da sklenejo z OZD pogodbo o vlaganju sredstev za stanovanjsko izgradnjo.

Delni izidi točkovanja prosilcev stanovanj pa opozarjajo na naslednje:

— kako hitreje reševati socialne primere, ko naši delovni tovariši živijo s svojimi družinami v neprimernih bivališčih. Res, da rešujemo te primere s t. i. »prednostno listo«, vendar je tak način reševanja prepočasen in nenačrten,

— večjo pozornost bo potrebno posvetiti reševanju stanovanjskih problemov mladih ali tudi nepopolnih družin, predvsem pa samohranilk.

Za hitrejšo reševanje perečih stanovanjskih potreb bomo morali kupiti več manjših stanovanj, potencialne prosilce teh stanovanj pa že sedaj vključiti v namensko stanovanjsko varčevanje v OZD. Predvsem bomo morali pri reše-

Dopisujte v »Naše delo«!

vanju stanovanjske problematike sodelovati vsi, tako prosilci sami, družbenopolitične organizacije in služba družbenega standarda s svojimi strokovnimi predlogi skupaj z Odborom za družbeni standard.

J. R.

Poleg vrstnih hiš zadržne gradnje v KS Kašelj-Vevče bo kmalu tudi 50 vrstnih hiš za tržišče. Bajne cena ne bo ravno prenizka. Gradi SGP Gorica (foto: C. Zupančič)

Odločanje delavcev - pravica in dolžnost

VEVČE, OKTOBER — Osnutek zakona o združenem delu predstavlja uresničevanje in konkretizacijo ustavnih načel ter nadaljevanje razvoja socialističnih samoupravnih odnosov. Pomen osnutka zakona o združenem delu je v urejanju družbenoekonomskih odnosov v smislu ustavnih določb, ki na ta način predstavljajo revolucionaren prispevek k nadaljnemu dograjevanju dohodkovnih odnosov v združenem delu na podlagi družbene lastnine, svobodnega združevanja delavčevega dela ter zavesti socialistične solidarnosti vseh delov združenega dela, svobodne menjave dela in pravice do dosežkov živga in minulega dela ob zaostreni odgovornosti za gospodarjenje z družbenimi sredstvi.

Osnutek zakona prav tako pomeni nov korak v razvoju in pomemben prispevek v izgradnji celovitega sistema samoupravnega združenega dela in v urejanju družbenoekonomskega položaja delovnih ljudi in občanov ter v izpopolnjevanju odnosov, pravic, obveznosti in odgovornosti med delavci v temeljnih organizacijah združenega dela ter delovnih ljudi in občanov v krajevnih in družbenopolitičnih skupnostih. Osnutek zakona dovolj natančno opredeljuje tudi cilje in oblike združevanja dela in sredstev ter pridobivanja dohodka in njegove delitve kot tudi odnose v celotnem procesu družbene reprodukcije.

Zakon bo omogočil nove pobude za nadaljnjo krepitev vloge in položaja delovnih ljudi v združenem delu in za njihov odločilen vpliv na tokove družbene reprodukcije in procese odločanja v organizacijah združenega dela in v družbi ter jim zagotovil takšen samoupravni položaj, v katerem bodo popolneje uresničevali svoje osebne in skupne interese in pravice ter dolžnosti.

S tem v zvezi velja poudariti, da je že sama javna razprava o osnutku zakona uspešno spodbudila akcije za urejanje družbenoekonomskih odnosov v združenem delu na ustavni podlagi in tako prispevala k izpolnjevanju sistema odnosov, pravic, obveznosti in odgovornosti med delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela kot tudi v okviru družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnosti.

Za celovito izvajanje zakona v družbeni praksi je posebej pomembno uveljavljanje takih dohodkovnih odnosov, ki bodo še bolj spodbudili interes delavcev za gospodarjenje z družbenimi sredstvi v celoti, vključno z združevanjem dela in sredstev ter z razporejanjem in delitvijo dohodka po dosežkih tekočega in minulega dela.

Od razvoja teh odnosov in od izvajanja samoupravljanja na vseh področjih družbenega dela in od delovanja vseh samoupravnih institutov in mehanizma v naši samoupravni socialistični družbi so najneposredneje odvisni družbenoekonomski položaj delavcev in družbenoekonomski in politični odnosi med ljudmi, nadaljnji razvoj naše socialistične samoupravne družbe ter krepitev oblasti delavskega razreda.

Analize in razprave o uresničevanju delegatskega sistema in delegatskih odnosov v skupščinah in družbenopolitičnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in v krajevnih skupnostih so potrdile načelo osnutka zakona o združenem delu, da je tudi odločanje delavcev in občanov po delegatih v teh skupščinah sestavni in neločljivi del njihovih samoupravnih pravic in dolžnosti.

Nadaljnji razvoj in poglobljanje samoupravljanja v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ustvarjata tudi pogoje za podružbljanje državnih funkcij skupščin družbenopolitičnih skupnosti. Povezanost delegatov z njihovo bazo pa je eden izmed tistih pogojev, ki omogočajo uspešno in ustrezno delovanje delegatov v skupščinah, v skladu s

smernicami delovnih ljudi in občanov, ki so jih izvolili, in na temelju dogovarjanja in usklajevanja različnih stališč in interesov oblikovanje odločitev, ki so najbolj v skladu z dolgoročnimi interesi delavskega razreda.

Ob naslonitvi na analize o stanju in razvitosti samoupravnih odnosov v svojih sredinah naj temeljne in druge organizacije združenega dela ter skupnosti posvetijo posebno skrb usklajevanju samoupravnih aktov, da bi odpravili pomanjkljivosti in nezakonitosti in da bodo v te akte vključene izvirne rešitve, ki jih narekujejo potrebe družbene lastnine in možnosti optimalnega razvoja.

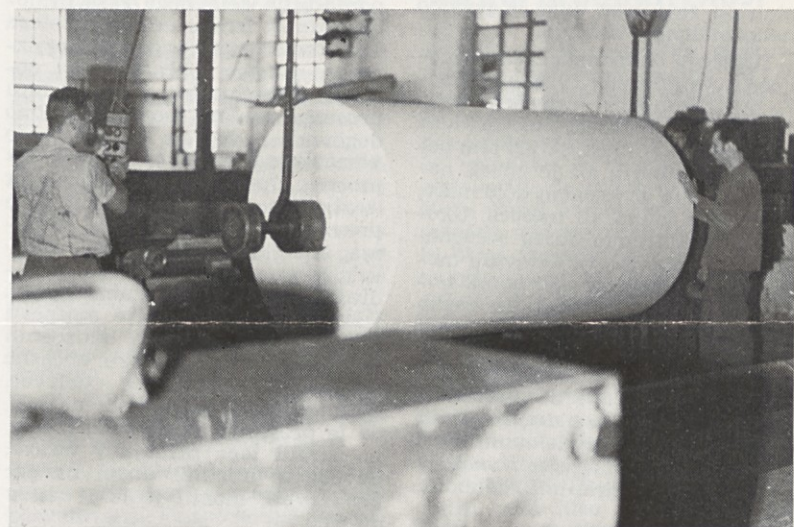
Z zakonom o združenem delu, v katerem bodo jasno razmejene pristojnosti zvezne in republiške zakonodaje, prevzemajo Skupščina SR Slovenije in njena delovna telesa odgovorno nalogo v zvezi s pripravo ustreznih republiških zakonov. Glede na njihovo pomembnost za združeno delo bo potrebno znova spodbuditi k razpravi celotno delegatsko bazo in občinske skupščine kot tudi konference delegacij za Zbor združenega dela in za Zbor občin Skupščine SR Slovenije.

Zakon o združenem delu odpira s svojo koncepcijo številna tematska področja, ki jih bo potrebno

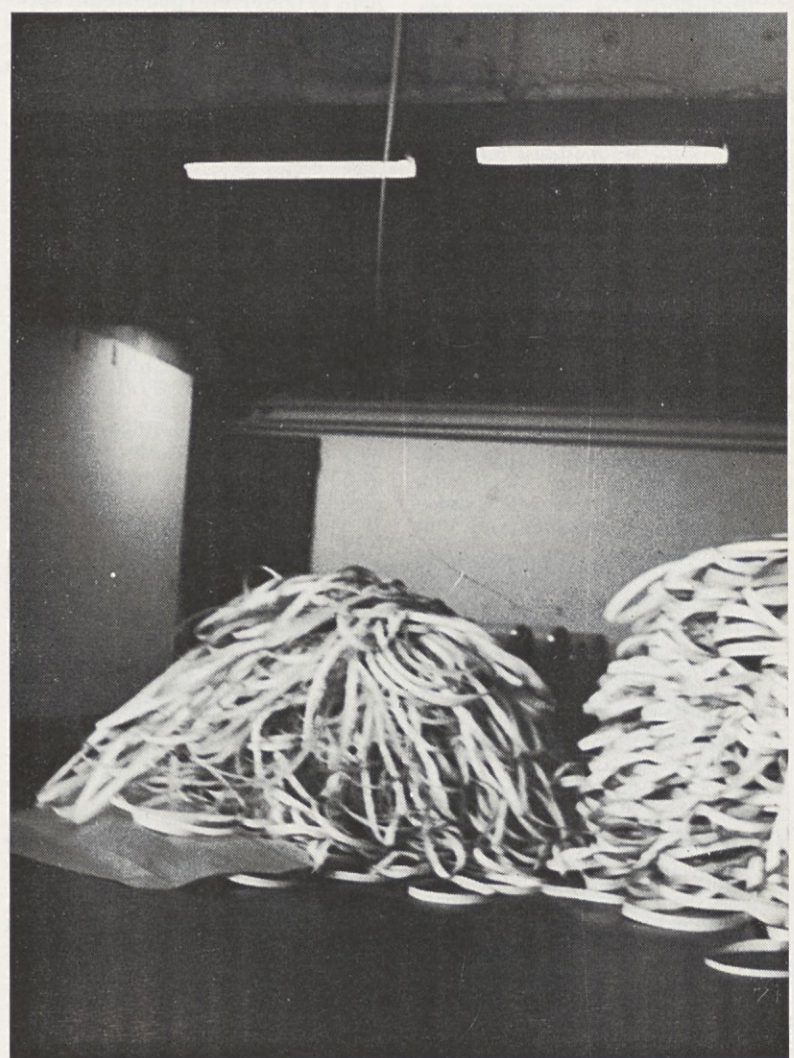
urediti z dopolnitvami ali spremembami in obstoječih zakonov. Zato je nujno potrebno, da se le-ti pravočasno sprejmejo in tako omogočijo dosledno in takojšnjo uveljavitev tega poleg ustave najpomembnejšega akta.

Zato Skupščina SR Slovenije opozarja na pomembnost pravočasnega sprejema zakona, kar bo omogočalo nadaljnje utrjevanje novih odnosov v temeljnih organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah ter skupnostih, kjer so še vedno nekatera nerazščiščena vprašanja, ki nastajajo zaradi različno razumljenih določb pozitivne zakonodaje. Zato je izredno pomembno, da bo zakon sprejet v dogovorjenem roku.

Skupščina SR Slovenije ocenjuje, da ta delegatsko oblikovana stališča ter pripombe, predloge in mnenja, ki so jih izrazila delovna telesa vseh treh zborov in delovna telesa Skupščine SR Slovenije, kakor tudi pripombe in predlogi Republiškega sveta za vprašanja družbene ureditve, ki so bili že predloženi Zveznemu zboru Skupščine SFRJ, izražajo realna hotenja delovnih ljudi in občanov SR Slovenije, kar še posebej izhaja iz nekajmesečne javne razprave, ter da so v skladu s temeljnimi političnimi izhodišči in načeli osnutka zakona.

Zvitke z II. PS transportirajo na povijanje

Izmet pri drugem kartonskem stroju se skozi odprtino v stropu steka v prostor pred skladiščem gotovih izdelkov

Drseči (premakljivi) delovni čas

VEVČE, OKTOBRA — O primernosti demokratizacije delovnega časa so psihologi dela razpravljali že dolgo nazaj in prišli do zaključka, da je togost gledanja na problematiko delovnega časa nevdržna in tudi nerentabilna.

Prvo večje podjetje, ki je to v praksi izvedlo, je bila nemška firma Bölkow v svojem razvojnem centru, nato še v nabavni in kadrovske službi in nato na podlagi dobrih izidov z nekaterimi izjemami v vsem obratu.

Neposredna pobuda za uvedbo drsečega delovnega časa je bilo spoznanje, da »ideologija točnosti« prihoda na delo ne vpliva na količino in kvaliteto dnevno opravljenega dela in bolj služi življenju nekaterih vodij, ki se zaradi premajhne strokovnosti zatekajo pri vzdrževanju avtoritete k drobnarijam.

Nadalje je govorila v prid takemu delovniku možnost izravnave konic z zelo velikimi delovnimi obremenitvami in »mrtvim« obdobjem, ko dela ni ali ga je zelo malo. Tega vprašanja doslej z nobenim načrtovanjem pristopom ni bilo mogoče ustrezno razreševati.

Širšega družbenega pomena je zlasti prometni vidik. Naval na javna prometna sredstva ob začetku in končanju dela ob isti uri ter divjanje avtomobilov po cestah ob tem času daje že podoben nenormalnega vedenja.

Drsečega delovnega časa ni mogoče uvesti čez noč. Vsekakor mora biti predhodno opravljena analiza delovnih mest in delovne problematike. Zlasti je pri tem potrebno ugotoviti, ali je obseg nalog v skladu z obsegom delovnika, delovnega tedna ali meseca. Ugotoviti je potrebno obseg sočasnega delovanja na več delovnih mestih in sodelovanja z drugimi. Potrebno je torej ukrepati za vsako delovno mesto posebej, tako da svobodna izbira delovnika ne bo ovirala drugih pri delu. Tem zahtevam se lahko zadosti s kvalitetnejšo opredelitvijo nalog sorodnih oziroma sodelujočih delovnih mest ali — kot se temu reče: izvesti je treba sistemiziranje delovnih nalog.

Brez takih analiz oziroma sistemiziranja delovnih nalog drseči delovnik ne prinese napredka, lahko le povzroči, da se nesmotrnosti v delitvi dela prikažejo v še slabši luči.

V Zahodni Nemčiji, kjer se je drseči delovnik precej razmahnil, so tak delovnik opredelili takole: »drseči delovni čas je ureditev delovnega časa, ki dopušča delavcu, da si znotraj določenih časovnih razponov sam določa začetek in konec dela. Možnost razporejanja znotraj drsečega časa vključuje pravico delavca, da sam določa dolžino delovnega dne. Ta pravica pa ne zmanjšuje obveznosti, da opravi mesečno določeno količino delovnih ur in z ustreznim delovnim učinkom.«

Sčasoma so se oblikovali tudi različni načini ali variante drsečega delovnega časa. Najnižja oblika spremenljivega delovnega časa je **premični delovnik z omejenim izborom**. Delavec pri tem npr. lahko izbira eno od naslednjih oblik delovnega časa:

- od 6. do 14. ure
- od 6,30 do 12,30
- od 7. do 15. ure
- od 7,30 do 15,30,

se pravi, da mora delavec eno izmed teh oblik redno uporabljati pol leta oziroma si lahko delovnike spreminja le na dva naprej določena datuma, npr. od 1. 4. dalje za poletni čas in od 1. 10. dalje za zimski čas.

Naslednja, svobodnejša oblika je **premični delovnik s svobodnim izborom**. Delavec lahko izbira začetek delovnega časa med 5. in 7,30 uro. Ostati pa mora po prihodu na delo polni delovni čas — 8 ur, skrajšati dnevno delovnega časa ne more.

Tretja varianta je **premakljivi delovni čas z izravnavo v obračunskem obdobju**. Obračunsko obdobje obsega običajno 1 mesec. V

tem obdobju mora delavec opraviti delovnih ur, kolikor je delovnih dni $\times 8$, pri tem pa si delovnik določa sam v naslednjih okvirih:

- najzgodnejši dopustni začetek dela ob 5,30
- najkasnejši konec dela ob 16. uri
- obvezna dnevna prisotnost na delu od 7. do 13. ure.

V enem dnevu sme delavec opraviti največ 10 delovnih ur, torej mora biti delavec prisoten med 7. in 13. uro, ostali delovni čas pa izbira sicer sam ob zgoraj navedenih delovnih pogojih. To je pravzaprav najnižja oblika drsečega delovnega časa, ker so prejšnje tri oblike samo dovoljeni odmiki od fiksnega delovnega časa.

Naslednja varianta je **premakljivi delovni čas z možnostjo prenosa časovnega salda**. Osnovne oblike so enake prejšnjim, razlika je le v tem, da se eventualni presežek delovnega časa v enem mesecu lahko prenese v obdobje naslednjega meseca in ravno tako tudi primanjkljaj. V nekaterih nemških podjetjih se dopušča največ 10 ur v + ali —, za nekatera dela, ki so bolj sezonskega značaja, pa tudi do 25 ur.

Naslednja varianta je varianta **prostega dne**. Po prejšnjih dveh načinih si delavec s primerno razporeditvijo delovnega časa pridobi možnost izrabe celega prostega dne, bodisi da ta primanjkljaj izravna v istem obračunskem obdobju ali pa tudi ne. Seveda izbira prostega dne ne more biti mimo dogovora z vodjem in na škodo normalnega odvijanja delovnega procesa. Dopustna je tudi možnost izrabe 2-krat po pol delovnika. Če presojamo današnji način življenja, ima skoraj vsakdo kak opravček, ki ga ni mogoče drugače urediti kakor med delovnim časom. Delavci, ki imajo večje možnosti izhoda oziroma več službenih opravkov, opravijo take občasne obveznosti »spotoma«, delavec, katerega delo pa je take narave, da je priklovan na delovno mesto, pa zaradi tega prihaja v težave. Seveda s prostimi dnevi ne gre pretiravati, možen je le 1 dan v mesecu.

Naslednja, še svobodnejša oblika je **dinamični delovni čas**. Namen tega je, da delavci, katerih delo je podvrženo pogostemu spreminjanju obsega dela, čimbolje prilagajajo svoje delo nastajajočim situacijam. V tej varianti se določa naslednje okvire:

- najzgodnejši dopustni začetek npr. ob 5,30
- najkasnejši konec ob 19. uri
- najdaljši delovnik v enem dnevu 10 ur

Lahko se dopušča prenosa saldov delovnih ur v naslednje obračunsko obdobje ali pa tudi ne.

Tak delovnik je primeren za delavce, ki jim delovni čas nakazuje tržna situacija ali kakšni sezonski vplivi.

Kontrola dela je običajno težja, zato se zahteva kot ekvivalent oz. dokazilo delovni učinek. Skrajna varianta drsečega delovnega časa je tako imenovani **svobodni delovni čas**, kjer se delovne ure prikazujejo takorekoč formalno. Kot merilo in opravičilo za formalno priznavanje ur pa je vnaprej pričakovani učinek v določenem obdobju, npr. izdelava nekega projekta ali kakih drugih podobnih umskih storitev.

Pri uvajanju drsečega delovnega časa je seveda potrebno premisliti tudi način opravljanja in priznavanja nadurnega dela, ki se lahko pojavi. Vprašljivo je tudi določanje odmorov, torej oskrbe malic ter končno tudi vprašanje evidentiranja oziroma kontroliranja opravljenega delovnega časa. Pri nas skoraj praviloma vežejo premakljivi delovni čas z uvajanjem že nekoč likvidiranih registriranih ur. Možna pa je, tudi bolj sodobno je terjati od vodje in posameznikov ustrezen delovni učinek in pa ob tem priročno evidenco, če ne gre za preveliko število sodelavcev.

Dosedanje izkušnje govore, da je uvedba drsečega delovnega časa koristna in porabna v dejavnostih, ki se izvajajo samo v dopoldanskem času, to v komercialnih, računovodskih, kadrovskih službah, konstrukcijah, laboratorijih, projektivah. Uporaben je tudi v proizvodnih in vzdrževalnih obratih, če delajo samo v eni izmeni in če proizvodni proces ni sestavljen iz velikega števila soodvisnih dejavnosti. Popolnoma neuporaben je pri delu ob tekočem traku in izmenskem delu. Demokratizacija te vrste delovnikov poteka po drugačni poti (skrajševanje delovnega tedna, uvajanje petizmenskega delovnika, poizkusi čimvečjega eliminiranja nočnega dela in podobno).

Smotrna uvedba drsečega delovnega časa lahko v pomembni meri poveča delovne učinke oziroma zniža ceno razmeroma dragih skupnih služb. To postaja vse bolj aktualno, ker se bo končno z uvajanjem novih družbenih odnosov znotraj organizacij združenega dela le moralo dati slej ko prej prednost nižji ceni upravnih storitev pred drugimi naziranjami.

T. N.

najboljši program v Jugoslaviji

Garantiramo vam servis, o katerem drugi lahko samo sanjajo

Papir in karton iz sladkornega trsa

VEVČE, OKTOBER — Ob pridobivanju sladkorja iz sladkornega trsa so sveže narezani trs stiskali med valje. Ostanek, ki je nastal med stiskanjem, bogat na vlaknih, imenovan bagassa, je služil le kot material za kurjavo. Dolgo časa niso vedeli z njimi kaj drugega početi.

Industrija sladkorja je tako izgubila materiala že od nekdaj obžalovala. Dalj časa je šlo njeno stremljenje za tem, da bi bagasso uporabila koristno kot surovino. V novejšem času je uspelo iz ostankov proizvodnje sladkorja izdelovati časopisni papir, prav tako pa tudi ovitke iz kartona in druge izdelke. Tako so zaznali prednosti tako za sladkorno kot za papirno industrijo.

Azijske dežele delno trpijo na pomanjkanju papirja in pospešujejo vse, kar pomaga stroki. Tako obstaja v bližini Bombaya v Indiji tovarna, ki se poslužuje modernih metod za predelavo bagasse v papir. Tovarna sodi k eni od družb industrijskega koncerna Sahu Jaiu v Kalkuti.

Kemijska predelava bagasse daje visokovreden časopisni papir. Stroški njegove proizvodnje se dajo primerjati s stroški proizvodnje papirja iz lesa. Pri tem prideta v poštev dve bistveni metodi. Pri prvi mešajo fino mleto bagasso s kemično predelanimi odpadki iz lesa, pri drugi pa uporabljajo samo odpadke sladkornega trsa, tj. mešanico dobro mleto in kemično preparirane bagasse, približno v razmerju 1:1, les pa tu ni uporabljen.

Prednost pri tem je, da uporabljajo lahko iste stroje za kemijski postopek pri lesu in pri bagassi. Postopek znižuje stroške, ker je takojšnja predelava bagasse cenejša od njenega skladiščenja.

Proizvodnja papirja teče skozi celo leto, dočim je bagassa sezonski proizvod; torej je že uspeh, če predelajo dozoreli sladkorni trs. Dolgo so poskušali s skladiščenjem bagasse na prostem, predno je uspelo rešiti problem gnitja in razbarvanja. Toda slej ko prej je stalo mnogo dela in množino prostora, da so bagasso po pridelku strokovno zložili. Izdelava papirja iz bagasse opozarja namreč na nekaj: papir mora biti neprozoren (opaciteta). Kemično obdelana vlakna bagasse nudijo odpor proti navzemanju barv, so torej prozoren material. Zaradi tega so morali predelovalci bagasse v papir dolgo uporabljati mineralna polnila — proces, vezan s stroški — ali pa so morali bagassi dodati lesovino. Novim proizvodnim postopkom pa je uspelo te osnovne težave premagati.

V. PS čaka na zagon (stanje 9. 7. 1976)

Majhno zastopstvo, prav dobri uspehi

KOLIČEVO, OKTOBER — IX. delavsko-športne igre papirničarjev Jugoslavije so bile od 10.—12. septembra 1976 v Maglaju, v organizaciji IO sindikata »Natron« Maglaj. Udeležilo se jih je 26 kolektivov s 775 udeleženci; od tega je bilo 100 žensk. Športno tekmovanje delavcev veje 123 je potekalo v znaku 35-letnice upora narodov in narodnosti Jugoslavije, 25-letnice delavskega samoupravljanja v naši državi in končno v okviru proslave ob 20-letnici dela in samoupravljanja v tovarni »Natron« Maglaj.

Že v petek dopoldne (10. 9.) je bila VII. redna seja medskupinskega odbora sindikata Jugoslavije za industrijo celuloze in papirja z naslednjim dnevnim redom:

1. ocena dosedanje aktivnosti sindikatov o vodenju razprave o Osnutku zakona o združenem delu v OZD;

a) analiza sedanjega stanja samoupravne organiziranosti v OZD v industriji celuloze in papirja v smislu analognih rešitev v Načrtu zakona združenega dela;

b) pregled pripomb, predlogov in danih amandmajev sveta ZSJ in Zveznega odbora Sindikata delavcev industrije in rudarstva Jugoslavije;

2. tekoča problematika v 123. veji;

a) informacija o izidih proizvodnje, izvoza, uvoza in zalog za prvih šest mesecev 1976;

b) aktualni problemi in stanje v juliju in avgustu tega leta;

3. Razno.

Predstavniki OZD so po končani seji podpisali samoupravni sporazum o tekmovanju papirničarjev Jugoslavije na področju športa in kulture.

Svečana otvoritev iger je potekala na Gradskem stadionu, kjer je bilo prisotnih kakih 2000 ljudi, kar se na tovrstnih prireditvah še ni zgodilo. Vsi so nas navdušeno in pristrčno pozdravljali. Zastopstvo Količevega je bilo najskromnejše, s samo 6 udeleženci. Iz nerazumljivih vzrokov ni bilo kljub predhodni prijavi tekmovalcev iz Vevče. V imenu nastopajočih je svečano »zakletev« položil olimpijski zmagovalca v kanuju Matija Ljubek mladi delavec kombinata Belišče.

Nekaj izidov, ki so nam bili dosegljivi:

Mali nogomet: 1. Komuna — Skopje, 2. Dušan Patronjevič — Kruševac, 3. Matroz — Sremska Mitrovica itd.

Odbojka — moški: 1. Viskoza — Loznica, 2. Natron — Maglaj,

3. Sladkogorska — Sladki vrh itd. Pri ženskah je zmagala ekipa Sladkega vrha pred Plaškim.

Streljanje — moški: 1. Matroz — Sremska Mitrovica, 2. Sladkogorska, 3. Lepenka — Ceršak itd. Pri ženskah po pričakovanju prve Radeče, njihova predstavnica pa je tudi osvojila prvo mesto med posameznicami.

V kegljanju pri moških je zmagala Rijeka pred »Djuro Salaj« — Krško. Zal izidi niso popolni, ker jih organizator ni posređoval vodstvom ekip, kot je bil to običaj na dosedanjih igrah.

Naši igralci namiznega tenisa Stražar M., Vavpetič A. in Kožar J. so bili z nam neznanim načinom zrebanja razporejeni v predtekmovno skupino s tremi lanskoletnimi finalisti in zasedli drugo mesto, za kasnejšim zmagovalcem Incelom iz Banjaluke, kar v končnem vrstnem redu pomeni 4.—6. mesto med 13 ekipami. Premagali so Avalo-Beograd s 5 : 0 in Matroz s 5 : 4, izgubili pa z Banjaluko brez osvojene točke.

	Modriča	Čačak	Belišče	Rijeka	Loznica	Zagreb	Skopje	Maglaj	Banjaluka
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. Hribar J.	0	1	1	1/2	1	1	1	1	7 1/2
2. Hribar V.	1	1	1/2	1	1/2	1/2	1	1	7
3. Zupančič M.	1	0	1	0	0	0	1	1	5
	2	2	2 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	3	3	2 1/2 19 1/2

Menim, da je bilo naše sodelovanje uspešno in zatorej opravičeno. Nujno je, da bi za naslednja tekmovanja papirničarjev Jugoslavije v Belišću in za tem v Skopju pripravili ekipe pravočasno. Treba pa bo poiskati tudi naslednike igralcev namiznega tenisa, ki že dve desetletji žanjejo uspehe.

Zaradi velikega števila udeležencev so se domačinu IX. športnih iger prikradle tudi napake, tako tehnično-organizacijske in v že povedanem nerazumnem zrebu, kakor tudi pri prenočiščih in hrani. Prav tako tudi organizator ni predvidel in organiziral ogleda tovarne, kar je tudi eden od ciljev in hotenj iger. Vsemu navkljub so igre dosegle svoj namen. Bil je to še en prispevek v smislu krepitve bratstva in enotnosti. Na koncu lahko še zapišemo: »nasvidenje v Belišću 1977«.

Predstavljamo vam organizatorja IX. delavskih športnih iger papirničarjev Jugoslavije — tovarno »Natron« Maglaj.

Tovarna sulfatne celuloze, natron-papirja in embalaže je prvi jugoslovanski proizvajalec celu-

loze po alkalnem (sulfatnem) postopku. Gradnja tovarne se je pričela 1951. leta, redna proizvodnja pa v avgustu 1956. V novembru istega leta delavci prevzamejo tovarno v upravljanje.

Danes je »Natron« največji jugoslovanski proizvajalec natron-papirja in papirne embalaže v državi. Okoli 3200 zaposlenih (mesto Maglaj ima 37.000 prebivalcev) proizvede letno 102.000 ton natron-papirja vseh vrst, čez 180 milijonov komadov vreč iz natron-papirja, 5.500 ton izdelanih papirjev, 30.000 ton valovitega kartona od 2 do 7 slojev in kartonske embalaže.

Srednjeročni načrt razvoja do 1980 predvideva znaten porast proizvodnje celuloze, papirja in vreč. Ze sedaj so instalirane nove, sodobne proizvodnje zmogljivosti za izdelavo valovitega kartona in kartonske embalaže, tako da se tu pričakuje najpomembnejši porast proizvodnje.

Organizacija združenega dela »Natron« ima osem osnovnih organizacij združenega dela (TOZD): Proizvodnja, Predelava, Vzdrževanje, Komercialo, Papiripromet, Pogon za gozdarstvo, Družbeni standard, Dispanser za zdravstveno zaščito delavcev ter Delovno skupnost skupnih služb.

Tovarna ima družbeno prehrano, ki vsakemu članu kolektiva zagotavlja brezplačni topli obrok. V družbeni standard se šteje počivališče v Biogradu na moru, zgradbe s sobami za nastanitev samec, letno pa okoli 30 članov kolektiva dobi nova stanovanja. Odobravajo se tudi krediti za individualno stanovanjsko gradnjo. Splošnemu in strokovnemu izobraževanju kadrov posvečajo posebno pozornost, dane so široke možnosti za napredovanje vsakega člana kolektiva, a nekoliko desetih mladih prejema štipendije za šolanje na fakultetah in srednjih šolah.

Vsi problemi mesta in komune so problemi tovarne »Natron«, ker je »Natron« Maglaj, Maglaj pa je »Natron«.

Viktor Hribar

Šahisti smo nastopili močno okrnjeni, brez najboljšega Vavpetiča V. in po novih pravilih z žensko na zadnji, četrti tabli. Vavpetič je bil ta čas na Krku, Klešnik Nada pa je minuto pred dvanajsto odpovedala sodelovanje. Kljub vsem tem nadlogam so Hribar J. in V. ter Zupančič M. med 20 ekipami osvojili prav dobro 5. mesto in edini premagali zmagovalca iz Banjaluke igrajoč, kot že rečeno, samo na treh deskah. Za ekipo Incela sta igrala dva mojstrska kandidata: Avdibasić in Turkić ter I. kategornik Hafizović. Končni vrstni red: 1. Incel — Banjaluka 28 1/2 točk, 2. Rijeka 22, 3. Čačak 21, 4. Prijedor 20 1/2, 5. Količevo 19 1/2, 6. Ivanograd 19, 7. Kruševac 19, 8. Umka 18, 9. Krško 18, 10. BIGZ 18 točk itd. Glede na dosežen izid bi imeli v primeru udeležbe ženskega člana ekipe zagotovljeno drugo mesto, ne da bi članica potegnila eno samo potezo, kompletni pa bi lahko segli prvič po pokalu.

Se posamezni in ekipni izidi naših dvobojev:

Propagandni tabor

VEVČE, OKTOBER — Od 12. do 13. 8. in od 26.—27. 8. 1976 je imel taborniški odred pred novo šolo v Polju svoj propagandni tabor v sodelovanju z DPM občine Moste-Polje. V teh dneh so imeli taborniki v gosteh in varstvu okoliške otroke. Ostali taborniki in medvedki in čebelice pa so demonstri-

rali taborniške večine. Tudi večerni kresovi za krajanje so uspeli. Po tem propagandnem taboru je vpis v našo organizacijo tako porastel, da je postal problem prostora zelo pereč. Upamo, da bodo novi vodniki in ostali tečajniki iz gozdne šole v Bohinju kos tej nalogi, vodstvo pa reševanju prostorske stiske.

Priprava za taborni ogenj

Visoki strokovnjaki — nizka produktivnost

VEVČE, OKTOBER — Že leta nazaj z zadovoljstvom ugotavljamo dejstvo, da naša dežela zavzema tretje mesto na svetu po številu študentov na tisoč prebivalcev. To zagotavlja stalen porast strokovne delovne sile. Veliko število inženirjev, ekonomistov, pravnikov in drugih strokovnjakov z visoko strokovno izobrazbo je prav gotovo sposobno uspešno voditi še boljše gospodarstvo kot je naše.

Ob tem pa ima to zadovoljstvo še drugo stran medalje. Ogromna sredstva, vložena v strokovnjake, se ne vračajo v gospodarstvo na skladen način. Strokovnjaki enostavno niso dovolj izobraženi.

Temu problemu so posvetili posebno pozornost na mednarodnem posvetovanju Gospodarske zbornice Jugoslavije, ko so govorili o sposobnosti jugoslovanskega gospodarstva.

Po napravljeni anketi v 317 organizacijah združenega dela je povprečna izkoriščenost strokovnjakov okoli 71%, vtem ko je pri delih, za katera so potrebni ljudje z visoko izobrazbo, le 59%. Taki podatki so zaskrbljujoči, čeprav ne obsegajo vsega.

Natančna analiza takih gibanj kaže, da je eden glavnih vzrokov nezadostne izkoriščenosti strokovnjakov slab nivo organizacije dela. Seveda pa tu obstaja nevarnost, da se krog zapre, ker se upravičeno sprašujemo, kdo je najbolj poklican, da zviša ta nivo. Osnovna dolžnost strokovnjakov je, da se ukvarjajo z organizacijo in delitvijo dela, ne pa da se umikajo v ozko strokovna znanja, kot se pogosto primeri.

Razni motivi, med njimi tudi stimulacija, so prav tako razlogi

za zmanjšanje prispevka strokovnjakov. Zanimivo je, da je na vprašanje »S koliko odstotkov so na vašem delovnem mestu zastopana dela, ki jih želite opravljati?« je približno 47% strokovnjakov odgovorilo, da je teh del manj kot 50%. Torej to pomeni, da je prisotnega nad polovico takega dela, ki bi ga strokovnjaki ne želeli ali menijo, da ga ne bi bilo potrebno delati. Ob taki situaciji, če so razlogi upravičeni, ne moremo pričakovati polnega uspeha teh ljudi pri vsakodnevnem delu.

Od strokovnjakov prav tako pričakujemo večji prispevek pri načrtih iznajditeljstva, inovacij, racionalizacij proizvodnje in gospodarjenja. Tudi na tem področju izidi niso zadovoljivi, kar lahko pojasnjujemo z destimulacijo inovatorjev in iznajditeljev. V omenjeni anketi je samo 8% strokovnjakov odgovorilo, da so zmeraj nagradi in stimulirani za svoje inovatorsko delo. Manj kot 50% je odgovorilo, da so nagradi včasih, 42% pa, da niso nikdar nagradi. Če že vemo, koliko prihranka prispevajo iznajditelji in kakšen je njihov vpliv na večjo učinkovitost in produktivnost v gospodarstvu, se zdi čudno, da je nagradjevanje na tem področju destimulirano.

Vse to očituje, da so visoki strokovni kadri premalo angažirani in izkoriščeni, kar mnogostransko škoduje ne samo gospodarstvu, ampak celotni družbi. Zato bo v naslednjem obdobju ena od osnovnih nalog boljša izkoriščenost strokovnjakov, v katere vlaga družba ogromna sredstva že pri njihovem izobraževanju.

S. R. vir: Tanjug

Kvaliteta prodaja proizvode

VEVČE, OKTOBER — Kadar kupec stopi v trgovino, vse pogosteje pogleda blago, šele potem vpraša za ceno. Z zboljšanjem življenjskega standarda cena prepušča ustoličeno prvo mesto kvaliteti. Vse večje število kupcev se drži znanega angleškega izreka: Nisem dovolj bogat, da bi kupoval poceni stvari. Poceni stvar se namreč najčešče po pravici izenačuje s slabo kvaliteto.

Številne raziskave so pokazale, da na svetovnem tržišču, zlasti v visoko razvitih deželah, značaj cene kot konkurenčnega faktorja pada. Potrošnik v teh deželah postaja vse manj občutljiv za višino cene, vse bolj pa pazi na druge karakterne znake proizvodov, zlasti na kvaliteto.

Znano je, da zadnja leta Japonska prihaja na tržišče z geslom o najboljši kvaliteti. To geslo je preraslo v splošni narodni kult in uspehi na tujih tržiščih so znani. Strokovnjaki omenjajo tudi druge dežele, katerih proizvodov ne moremo imeti za poceni, kljub temu pa povpraševanje ni v nevarnosti. Kot primer nam služijo švicarske

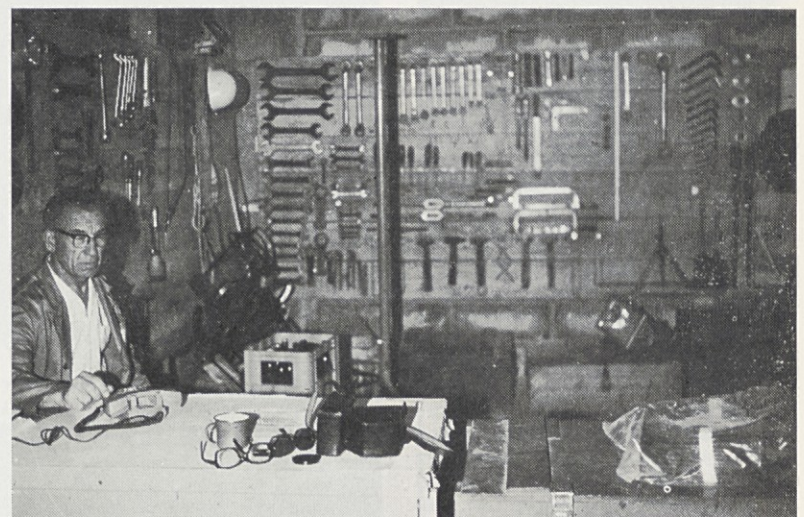
ure, švedsko jeklo, francoski šampanjec, proizvodi Siemensa itd. Vsi ti proizvodi že leta in leta držijo konkurenčnost na tržišču, zahvaljujoč visoki kvaliteti, ki se ne menja.

Kljub temu jugoslovanski proizvajalci, med njimi morda tudi mi, verjamejo, da so bolj sposobni od drugih in da lahko osvojijo tržišče tudi s slabo kvaliteto. Seveda, kadar gre za tuja tržišča, vračajo v takem primeru blago in zapirajo vrata za izvoz, ki smo jih tako težko odprli. Domači kupci niso tako izbirični in strogi, so pa iz leta v leto previdnejši. Tako se kratkoročna orientacija takih proizvajalcev zelo hitro vrača kot bumerang v obliki zaloga v skladiščih.

So pa tudi obratni primeri naših proizvodnih podjetij. Uveljavila so se na tujih tržiščih in dobila priznanja zunaj ali doma. Izkušnje teh podjetij in njihovi poslovni uspehi so dovolj poučni za vse, ki še vedno ne dojemajo pomena kvalitete pri prodoru njihovih proizvodov.

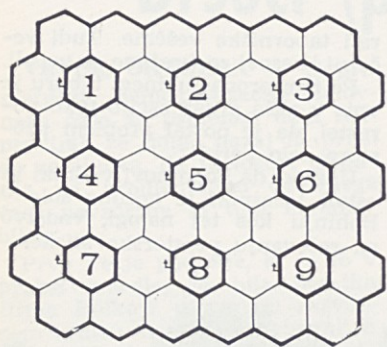
S. R. vir: Tanjug

Dopisujte v svoj časopis!

Za red pri ročni orodjarni pri V. PS skrbi upokojeni satinažni mojster Rudi Trtnik

Satovnici - dvojčici

Satovnici sta popolnoma enaki, opisi za posamezne besede pa so med seboj pomešani, tako da morate sami ugotoviti, za katero satovnico veljajo. Besede se začno v polju s puščico in tečejo v smeri kazalca na uri.

1. znani angleški filmski igralec (Peter, »Lawrence Arabski«) — mešanje dveh različno močnih raztopin skozi luknjičasto steno ali opno, 2. orehu podoben plod, majhen oreh — svarilo, opomnja, tudi majhna kazen, 3. iz lepenke ali kartona izdelan zabojček — prebivalec ob vodi, tudi priimek zagrebškega RTV napovedovalca (Oliver), 4. preprost ruski kmečki

voz s konjsko vprego — izguba blaga, unesek, kalo, 5. uganka — nezaupanje, dvom, 6. skupno ime za izdelke Sladkogorske — kremenčev material, drag kamen, 7. mesto v Bosni s tovarno celuloze in papirja — odpadek železa pri piljenju, 8. platca, ploščica, mrenica — nemški matematik, ki je bil najdlje svetovni šahovski prvak (Emanuel), 9. gorenjsko mesto z rudnikom kaolina — tanka presojna bombažna tkanina.

Na poljih v vrhu obeh likov dobite, brano vodoravno, dve drevsi (iglavci in listavec), iz katerih pridobivamo celulozo.

I. S.

Rešitev križanke z zavoji

Vodoravno: 1. ogor — skalnica, 2. klavir — belinček, 3. dobropis — mormon, 4. aristokratinja, 5. lapor — dlakavost, 6. spaka — lokev — Reti, 7. Sibila — knap — očak, 8. Iranika — staranje, 9. presretnost, 10. akvatinta — dekor, 11. boter — prema — Čile, 12. boraks — arara — paž.

Zavoj A: strop — Ibro — podlaka — parola — Vir — bik — lokal — ibis — Sladkogorska.

Zavoj B: inovator — mojster — veka — mlinček — natičak — opankar — sekalnica.

Zavoj C: vat — interpret — okret — reslja — maraska — Robba — Piran — kasta.

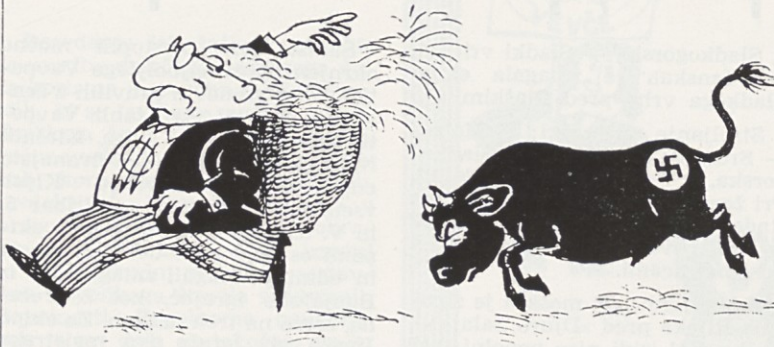
Zavoj D: Količevo — streža — paradiranje.

Križanko z zavoji so pravilno rešili in bili izžrebani:

BABNIK Ada 10.—din
JELNIKAR Tonca 10.—din
JOZELJ Anton 10.—din
LOČNIŠKAR Karla 30.—din
SRČNIK Vilma 60.—din

Rešitve satovnice v tej številki Našega dela pošljite na uredništvo do 12. 11. 1976.

Grub aus Kärnten

Lepe pozdrave s Koroškega

Koroška razglednica, ki jo je izdal redakcijski svet Kladiava v lastni režiji. Narisal pa jo je Marjan Manček iz dnevnika Pokrznikovega Lukana. Na razglednici je tudi naslednji verz:

Da preveč ta bik je skočen,
se Slovenec tod boji.

Vlada pa: »Naj bo le močen!« —
Pita ga, pred njim beži ...

(Pokrznikov Luka)

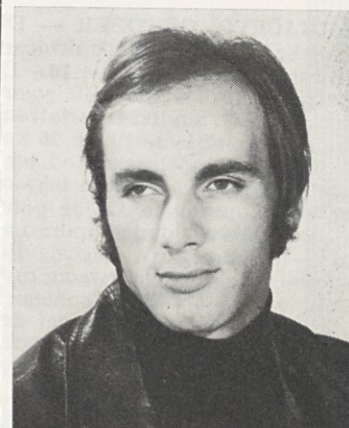
Založnik je na razglednici tudi natisnil naslednje opozorilo: Piši za vsak primer priporočeno!

JANI ZAVALOVŠEK

PLASTIČNE MASE

LJUBLJANA

Marjanu v slovo!

VEVČE, OKTOBER — V sredo 20. oktobra so člani kolektiva sodelavci in prijatelji pospremili na zadnji poti tovariša Marjana Demšarja. Za vedno so se poslovili od komaj 26 let starega, priljubljenega delovnega tovariša.

Marjan je bil rojen 17. 8. 1950 v Ljubljani, opravil osnovne šolske obveznosti v Polju, nato pa se je izučil za elektroinstalaterja. Z delom je pri nas začel 1. 6. 1972 kot obratni elektrifikar. Zaradi bolezni ni mogel opravljati izmenskega dela, zato je bil zadnje čase zaposlen v dopoldanski izmeni v voznem parku pri vzdrževanju baterijskih viličarjev, polnjenju akumulatorjev in drugih vzdrževalnih delih.

Usodnega dne, 17. oktobra, se je zvečer vračal s svojim vozilom domov. Ali je bil vzrok v njegovi bolezni ali nesrečnem slučaju, ni znano. Prišlo je do usodnega trčenja, kjer je naš sodelavec Marjan izgubil mlado življenje v prometni nesreči.

Novica o njegovi nenadni, mnogo prezgodnji smrti je med sodelavci žalostno delovala. Spominjali se bomo njegovega zvestega dela in tovarštva in ga pogrešali.

Taborniki na Triglavu

VEVČE, OKTOBER — Od 20. 8. do 22. 8. 1976 je skupina devetih vevških tabornikov osvojila naš najvišji vrh. Pri vzponu so imeli slabo vreme, dobre volje in tovarštva pa ni manjkalo. Tudi tako po vseh štirih se da priti do vrha. V. V.

Dopisujte v svoj časopis!

No, ponekod bi se dala teža določiti že na oko, vendar je šele tehnična razdvojila debele od suhih

KADROVSKA SLUŽBA POROČA

Papirnica Vevče

september 1976

prišli:

Jakovac Marija — prodajalka tapet
Martinesić Petar — II. pom. dodel. stroja
Levičnik Ivan — pom. delavec
Berčan Mirko — pakiranje izmeta
Wester Boris — pom. vodje tiskarskega stroja
Nikolić Biserka — snažilka
Omahen Milan — vnašalec
Podgorelec Mirko — voznik viličarja
Bernat Niko — I. pom. dodel. stroja
Stojanović Vidoje — II. pom. preč. rez. stroja
Muranović Fehim — pospravljalec izmeta

odšli:

Strubelj Anton — vodja dodel. stroja — umrl
Vraničar Ivan — merilec lesa — upokojen
Ljatič Remzi — vnašalec
Sluga Franc — paznik PS
Trilar Alojz — blagajnik — prenehanje del. raz. za dol. čas
Podobnik Ivan — garderobier — prenehanje del. raz. za dol. čas
Zajc Maks — snažilec — prenehanje del. raz. za dol. čas
Vidović Stjepan — blagajnik — prenehanje del. raz. za dol. čas
Gracar Marija — servirka — prenehanje del. raz. za dol. čas
Kravcar Marija — servirka — prenehanje del. raz. za dol. čas

Smolič Ana — II. pom. kuharice — prenehanje del. raz. za določen čas

Kolenc Rado — upravnik — prenehanje del. raz. za dol. čas

Lah Stanislava — kuharica — prenehanje del. raz. za dol. čas

Kotar Zofija — I. pom. kuharice — prenehanje del. raz. za dol. čas

Vodeničar Danica — natakar — prenehanje del. raz. za dol. čas

rodili so se:

Sretku Babiću sin Zoran
Cestitamo!

Poročili so se:

Dečman Bojan z Bertoncelej Andrejo
Lampe Branka z Vinkom Selanom
Cestitamo!

NAŠE DELO

Glasilo delovnih kolektivov Združenih papirnic Ljubljana in Papirnice Količevo — Izdajata ga delavska sveta — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik Stane Robida — Uredniški odbor: Milan Deisinger, Milan Korošec, Jože Marolt, Ljubo Milič, Tone Novak, inž. Danilo Škerbinek — Tehnični urednik Danilo Domajnko (Delavska enotnost) — Tiska tiskarna Tone Tomšič v Ljubljani

Po mnenju Republiškega sekretariata za informacije št. 421-1/72 z dne 21. 1. 1976 šteje ta publikacija med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.